

At: Aelodau'r Pwyllgor Craffu
Cymunedau

Dyddiad: 2 Mai 2019

Rhif Union: 01824 712554

ebost: democrataidd@sirddinbych.gov.uk

Annwyl Gyngorydd

Fe'ch gwahoddir i fynychu cyfarfod y **PWYLLGOR CRAFFU CYMUNEDAU, DYDD IAU, 9 MAI 2019** am **10.00** am yn **YSTAFELL BWLLGOR 1A, NEUADD Y SIR, RUTHUN.**

Yn gywir iawn

G Williams
Pennaeth Gwasanaethau Cyfreithiol, AD a Democrataidd

**CYNHELIR SESIWN BRIFFIO AR GYFER YR HOLL AELODAU AM
9.15 A.M. YN UNION O FLAEN Y CYFARFOD**

AGENDA

**RHAN 1 – GWAHODDIR Y WASG A'R CYHOEDD I FOD YN BRESENNOL YN Y
RHAN HON O'R CYFARFOD**

1 YMDDIHEURIADAU

2 DATGAN CYSYLLTIAD (Tudalennau 5 - 6)

Dylai'r Aelodau ddatgan unrhyw gysylltiad personol neu gysylltiad sy'n rhagfarnu mewn unrhyw fater a nodwyd i'w ystyried yn y cyfarfod hwn.

3 MATERION BRYD FEL Y CYTUNWYD GAN Y CADEIRYDD

Hysbysiad o eitemau y dylid, ym marn y Cadeirydd, eu hystyried yn y cyfarfod fel materion brys yn unol ag Adran 100B(4) Deddf Llywodraeth Leol 1972.

4 COFNODION (Tudalennau 7 - 16)

Derbyn cofnodion cyfarfod y Pwyllgor Archwilio Cymunedau a gynhaliwyd ar 14 Mawrth 2019 (copi ynghlwm).

5 POLISI CLUDIANT I DDYSGWYR SIR DDINBYCH (Tudalennau 17 - 34)

Ystyried adroddiad gan Rheolwr Cynllunio ac Adnoddau Addysg (copi ynghlwm) sy'n gofyn i'r Pwyllgor drafod y camau posibl i'r Cyngor eu hystyried mewn perthynas â chludiant anstatudol y mae'n ei ddarparu ar hyn o bryd.

10.05am – 10.45am

6 EFFAITH CAU YSGOL RHEWL (Tudalennau 35 - 44)

Ystyried adroddiad gan y Prif Reolwr – Cefnogi Addysg (Copi ynghlwm) sy'n amlinellu'r gefnogaeth a ddarparwyd i Ysgol Rhewl yn ystod y broses cau ac adborth gan fudd-ddeiliaid ar y gefnogaeth a dderbyniwyd.

10.45am – 11.15am

EGWYL 11.15am - 11.30am

7 CREDYD CYNHWYSOL (Tudalennau 45 - 62)

Ystyried adroddiad gan y Rheolwr Prosiect Perfformiad a Chontractau - Cyllid (copi ynghlwm) sy'n amlinellu effaith Credyd Cynhwysol ar wasanaethau'r Cyngor a thrigolion y sir hyd yn hyn. Mae'r adroddiad hefyd yn asesu effeithiolrwydd mesurau lliniaru hyd yn hyn, ac yn amlinellu cynlluniau ar gyfer mesurau lliniaru effeithiau yn y dyfodol.

11.30am – 12.15pm

8 RHAGLEN WAITH CRAFFU (Tudalennau 63 - 82)

Ystyried adroddiad gan y Cydlynnydd Craffu (copi ynghlwm) yn gofyn am adolygiad o raglen gwaith i'r dyfodol y pwyllgor a rhoi'r diweddaraf i'r aelodau ar faterion perthnasol.

12.15pm – 12.25pm

9 ADBORTH GAN GYNRYCHIOLWYR Y PWYLLGOR

Derbyn unrhyw ddiweddariadau gan gynrychiolwyr y Pwyllgor ar Fyrddau a Grwpiau amrywiol y Cyngor.

12.25pm – 12.30pm

AELODAETH

Y Cynghorwyr

Y Cyngorydd Huw Williams
(Cadeirydd)

Y Cyngorydd Graham Timms (Is-
Gadeirydd)

Brian Blakeley
Meirick Davies
Rachel Flynn
Tina Jones
Merfyn Parry

Anton Sampson
Glenn Swingler
Andrew Thomas
Cheryl Williams

Aelodau Cyfetholedig dros Addysg sy'n Pleidleisio (Rhifau Eitemau Agenda 5 a 6 yn unig)

Kathleen Jones
David Lloyd

Neil Roberts

COPIAU I'R:

Holl Gynghorwyr er gwybodaeth
Y Wasg a'r Llyfrgelloedd
Cynghorau Tref a Chymuned

Mae tudalen hwn yn fwriadol wag

DEDDF LLYWODRAETH LEOL 2000

Cod Ymddygiad Aelodau

DATGELU A CHOFRESTRU BUDDIANNAU

Rwyf i,
(enw)

*Aelod /Aelod cyfetholedig o
(*dileuer un)

Cyngor Sir Ddinbych

YN CADARNHAU fy mod wedi datgan buddiant ***personol / personol a sy'n rhagfarnu** nas datgelwyd eisoes yn ôl darpariaeth Rhan III cod ymddygiad y Cyngor Sir i Aelodau am y canlynol:-
(*dileuer un)

Dyddiad Datgelu:

Pwyllgor (nodwch):

Agenda eitem

Pwnc:

Natur y Buddiant:

(*Gweler y nodyn isod*)*

Llofnod

Dyddiad

Noder: Rhowch ddigon o fanylion os gwelwch yn dda, e.e. 'Fi yw perchennog y tir sy'n gyfagos i'r cais ar gyfer caniatâd cynllunio a wnaed gan Mr Jones', neu 'Mae fy ngŵr / ngwraig yn un o weithwyr y cwmni sydd wedi gwneud cais am gymorth ariannol'.

Mae tudalen hwn yn fwriadol wag

PWYLLGOR CRAFFU CYMUNEDAU

Cofnodion cyfarfod o'r Pwyllgor Craffu Cymunedau a gynhaliwyd yn Ystafell Bwllgor 1A, Neuadd Y Sir, Ruthun, Dydd Iau, 14 Mawrth 2019 am 10.00 am.

YN BRESENNOL

Y Cynghorwyr Brian Blakeley, Meirick Davies, Rachel Flynn, Tina Jones, Anton Sampson, Glenn Swingler, Andrew Thomas, Graham Timms (Is-Gadeirydd), Cheryl Williams a Huw Williams (Cadeirydd)

Roedd y Cynghorwyr Julian Thompson-Hill, Aelod Arweiniol dros Gyllid, Perfformiad ac Asedau Strategol a Huw Hilditch-Roberts, Aelod Arweiniol dros Addysg, Plant a Phobl Ifanc, yn bresennol ar gyfer Eitem 5 ar y Rhaglen ar gais y Pwyllgor.

Roedd y Cynghorwyr Hugh Evans, Arweinydd a'r Cynghorydd Tony Thomas, Aelod Arweiniol dros Dai, Rheoleiddio a'r Amgylchedd yn bresennol ar gyfer eitem rhif 6 ar y Rhaglen ar gais y Pwyllgor.

Aelodau Cyfetholedig – Kathleen Jones, David Lloyd a Neil Roberts

Arsylwyr: Y Prif Weithredwr, Judith Greenhalgh

Y Cynghorwyr Bobby Feeley, Alan James, Brian Jones, Peter Scott, Rhys Thomas a Mark Young.

HEFYD YN BRESENNOL

Cyfarwyddwr Corfforaethol: Economi a'r Parth Cyhoeddus (GB), Cyfarwyddwr Corfforaethol: Cymunedau (NS), Pennaeth Gwasanaethau Cyfreithiol, AD a Democrataidd (GW), Pennaeth Addysg a Gwasanaethau Plant (KIE), Swyddog Arweiniol – Contractau a Chyfleusterau (NH), Swyddog Arweiniol – Eiddo a Stoc Dai Corfforaethol (DL), Cydlynnydd Craffu (RE), a'r Gweinyddwr Pwyllgorau (SLW)

1 YMDDIHEURIADAU

Derbyniwyd ymddiheuriadau am absenoldeb oddi wrth y Cynghorwr(wyr) Merfyn Parry

2 DATGANIADAU O FUDDIANT

Datganodd y Cynghorwyr Graham Timms, Glenn Swingler, Meirick Lloyd Davies, Brian Blakeley, Cheryl Williams, Anton Sampson, Tina Jones, Peter Scott, Mark Young, Rhys Thomas a Tony Thomas, ynghyd â David Lloyd a Neil Roberts i gyd fudd personol yn eitem 5 gan eu bod i gyd yn Llywodraethwyr Ysgol.

3 MATERION BRYN FEL Y'U CYTUNWYD GAN Y CADEIRYDD

Ni chodwyd unrhyw faterion brys.

4 COFNODION

Cyflwynwyd cofnodion cyfarfod y Pwyllgor Craffu Cymunedau a gynhaliwyd ar 13 Rhagfyr, 2018.

***PENDERFYNWYD** y dylid derbyn a chymeradwyo cofnodion y cyfarfod a gynhaliwyd ar 13 Rhagfyr 2018 fel cofnod cywir.*

5 POLISI DYLEDION PRYDAU YSGOL

Cyflwynodd yr Aelod Arweiniol dros Gyllid, Perfformiad ac Asedau Strategol gyd-adroddiad y Prif Reolwr Moderneiddio Addysg a'r Aelod Arweiniol Cyfleusterau, Asedau a Thai (a ddsbarthwyd eisoes) yn rhoi'r Polisi Dyledion Prydau Ysgol newydd gerbron y Pwyllgor i'w archwilio.

Yng ngoleuni proffil uchel diweddar a'r straeon yn y wasg genedlaethol ynglŷn â dyledion prydau ysgol, a gyda'r nod o sicrhau fod y polisi'n cynnwys mesurau diogelu llymch, penderfynwyd ailddrafftio'r polisi. Wrth wneud hynny, manteisiodd swyddogion ar y cyfle i dynhau'r gweithdrefnau cysylltiedig â diffyg talu dyledion prydau ysgol a hefyd i amlygu'r gefnogaeth sydd ar gael i'r Cyngor.

Yn ystod ei gyflwyniad pwysleisiodd yr Aelod Arweiniol Cyllid, Perfformiad ac Asedau Strategol bwysigrwydd diogelu disgyblion a sut y mae darpariaeth prydau ysgol a'r defnydd o'r polisi dyledion prydau ysgol yn cefnogi'r agenda diogelu, drwy ymyrraeth gynnar a chyfeirio rhieni at y gefnogaeth sydd ar gael iddynt. Pwysleisiodd mai cyflwyno llythyr ynghylch dyledion prydau ysgol yw'r cam olaf un, a gymerir pan fo popeth arall wedi methu, gan gynnwys y cynnig o gyngor, cymorth a chefnogaeth. Cadarnhaodd fod lefelau dyledion prydau ysgol yn y sir wedi goswng yn sylweddol ers diwedd blwyddyn calendr 2018, o tua £48k i tua £20k. Anfonwyd llythyr fel y dewis olaf un at y teuluoedd hynny yr oedd yr awdurdod yn gwybod eu bod mewn sefyllfa i dalu'r ddyled.

Cynghorodd yr Aelod Arweiniol dros Addysg, Plant a Phobl Ifanc yr aelodau fod y Cyngor wedi dysgu gwersi yn sgil y llythyr a anfonwyd mewn perthynas â'r dyledion prydau ysgol ddiwedd 2018. Mae gan y Cyngor bolisi clir sydd yn awr yn cael ei ddefnyddio'n gyson ar draws yr ysgolion o sicrhau y caiff pob plentyn ei fwydo er mwyn sicrhau ei fod yn ffynnu ym mhob agwedd ar ei addysg.

Roedd Estyn, wrth archwilio Gwasanaeth Addysg y Cyngor, wedi graddio'r gwasanaeth fel un ag arweinyddiaeth ragorol a daeth i'r casgliad fod y Sir yn cael cefnogaeth dda. Gan fod y Gwasanaethau Addysg a'r Gwasanaethau Plant yn cael eu rheoli gan yr un Pennaeth Gwasanaeth mae modd rhannu gwybodaeth yn rhwydd ac o'r herwydd mae gan y gwasanaethau ddealltwriaeth fanwl o anghenion addysg a lles pob disgybl. Pwysleisiodd y Pennaeth Addysg y gallai tloidi fod yn rheswm dros gronni dyledion prydau ysgol ond bod modd er hynny rhwystro'r sefyllfa hon rhag codi drwy gefnogi rhieni i wneud cais am brydau ysgol am ddim

(PYDd) a'u cyfeirio at gefnogaeth o fathau eraill. Mae pryderon ynghylch diogelu yn wahanol gan y gallant godi yn unman pa un a yw'r plentyn yn byw mewn teulu ag anawsterau ariannol ai peidio.

Dywedodd yr ymgynghorwyd a phenaethiaid ysgolion a staff y Gwasanaethau Addysg a Phlant ynglŷn â'r polisi diwygiedig.

Wrth ymateb i gwestiynau'r Aelodau, cadarnhaodd yr Aelodau Arweiniol, y Pennaeth Addysg a Gwasanaethau Plant a'r Swyddog Arweiniol: Cyfleusterau, Asedau a Thai:

- y dylid newid y geiriad yn y llythyr drafft yn Atodiad 1 i'r polisi drafft i ddangos mwy o gydymdeimlad a chefnogaeth ac y byddai llai o ddefnydd o lythrennu trwm yn lleddfu tŷn ymosodol y llythyr;
- na fyddai dyledion prydau ysgol yn cael ei hailgodi ar gyllidebau ysgolion oni bai fod yr ysgol yn gwrthod ymgysylltu â'r dyledwr; os oedd ysgolion wedi ymgysylltu â'r broses o adfer dyledion byddai unrhyw ddyledion heb eu talu'n cael eu trosglwyddo i'r Gwasanaethau Arlwygo.
- bod rhieni/gwarcheidwaid yn defnyddio'r Ap ParentPay i dalu am brydau ysgol eu plant.
Mae'r system hon yn un effeithiol gan ei bod yn rhoi dadansoddiad i rieni o yn union pa fwydydd a diodydd y mae eu plant yn eu prynu.
- bod siart llif yn Atodiad B o'r polisi drafft i bob ysgol ei ddilyn unwaith y bydd y 'pwynt sbardun' ar gyfer dyledion prydau ysgol, sef £11 neu fwy, wedi'i gyrraedd.
- mai'r ysgolion a'r penaethiaid sydd yn y sefyllfa orau i gychwyn a dilyn y broses a nodir yn y siart llif, gan mai nhw sy'n adnabod eu disgyblion a'u teuluoedd yn well na neb arall. Byddent yn ymwybodol o unrhyw broblemau neu ffactorau cyfranogol a allent fod wedi arwain at y ddyled.
- nad oedd Asesiad o Effaith ar Les wedi ei gynnal eto ar y polisi gan ei fod yn dal ar ei ffurf drafft.
Unwaith y caiff y polisi ei gymeradwyo, bydd Asesiad yn cael ei gynnal.
- rhoddwyd eglurhad ar y pwynt yn natganiad y Prif Swyddog Cyllid ynghylch y ffaith fod dyledion prydau ysgol yn rhoi pwysau ar Gyllideb y Gwasanaeth Arlwygo.
Byddai unrhyw ddyled heb ei hadfer, er gwaethaf y ffaith fod yr ysgol wedi mynd ar ei hôl, yn y pen draw yn dod o gyllideb y Gwasanaeth Arlwygo, a dyma'r rheswm pam y gallai hyn roi pwysau uniongyrchol ar y gwasanaeth hwnnw. Pe bai'n dod i'r amlwg yn ystod ymdrechion ysgolion i adfer y ddyled bod y teulu'n gymwys am Brydau Ysgol am Ddim, byddai hynny'n cael effaith gadarnhaol ar hawliau Grant Cynnal Refeniw'r Cyngor a grantiau seiliedig ar ddisgyblion.
- nad oedd unrhyw gydberthynas rhwng lefelau dyledion prydau ysgol ac ardaloedd daearyddol y sir neu ardaloedd lle'r oedd lefelau PYDd yn uwch na'r cyfartaledd.
- mai'r sbardun ar gyfer cychwyn y broses dyledion prydau ysgol yw £11, sef cost wythnosol prydau ysgol fesul plentyn.
- mai'r ddyled fesul ysgol fesul wythnos ar gyfartaledd yw £7, y rheswm am ddyledion mewn nifer fawr o achosion yw bywydau prysur

rhieni/gwarcheidwaid sy'n anghofio rhoi eu harian yn eu cyfrifon ParentPay. Unwaith y tynnir sylw'r rhan fwyaf o rieni at hyn maent yn talu eu dyledion yn gyflym iawn;

- y byddai'n anodd i Reolwyr Cyllid a Busnes clystyrau ysgolion fod yn gyfrifol am waith adfer dyledion prydau ysgol gan fod pob ysgol yn rhedeg eu systemau talu eu hunain
- fod penaethiaid a rhieni'n gefnogol o'r system ParentPay gan fod rhieni'n gallu cadw llygad ar arferion bwyta eu plant. Holodd swyddogion a fyddai modd addasu ParentPay i gynnwys cyfleuster talu dros deulu yn ogystal â chyfleuster talu dros ddisgybl unigol.
- roedd 'polisiau byrbrydau', gan gynnwys rheoli unrhyw ddyled berthnasol, yn fater i bob ysgol unigol ei weinyddu a'i reoli. Bydd swyddogion yn cysylltu ag ysgolion i sicrhau fod eu polisiau byrbrydau'n cyd-fynd â pholisi prydau ysgol y sir.
- bod posibilrwydd o sicrhau fod llythyr am ddyledion prydau ysgol yn cyrraedd ar ddiwrnod gwaith/ysgol yn hytrach nag ar ddydd Sadwrn fel y gall rhieni gysylltu â'r ysgol ar unwaith i fynd i'r afael â'r mater.
- mai'r rheswm dros roi gwybod i rieni/gwarcheidwaid ar unwaith pan fo'r trothwy o £11 wedi ei gyrraedd oedd er mwyn sicrhau nad yw'r ddyled yn cynyddu i lefel lle gallai beri anawsterau.
- pe bai plentyn yn cael ei farnu'n ddiamddiffyn a bod ei rieni/gwarcheidwaid wedi cael llythyr am ddyledion prydau ysgol, y byddai ef hi yn dal i gael pryd o fwyd poeth. Byddai plentyn y bernir nad yw'n ddiamddiffyn yn cael pecyn bwyd. Byddai pob ymdrech yn cael ei wneud i ofalu nad yw amgylchiadau'r plentyn yn amlwg i'w gyfoedion.
- bod anghenion dietegol yn cael eu hystyried ym mhob ysgol, gan gynnwys ysgolion arbennig, ac y byddent yn cael eu hystyried pe bai disgybl yn cael pecyn cinio o dan y Polisi Dyledion Prydau Ysgol; a
- bod y polisi'n glir mai lles plant unigol yw'r peth pwysicaf oll wrth ddefnyddio'r polisi

Roedd y Pwyllgor y awyddus i sicrhau mai llythyr atgoffa sy'n cael ei anfon at rieni/gwarcheidwaid yn y lle cyntaf, sy'n tynnu eu sylw at y ddyled ac at y cymorth sydd ar gael os ydynt yn cael trafferthion ymdopi'n ariannol, cyn anfon y llythyr dyledion prydau ysgol mwy ffurfiol.

Tynnodd y ddau Aelod Arweiniol a'r swyddogion sylw penodol at safon Gwasanaeth Arlwygo Ysgolion y Sir, sydd ymysg y tri gwasanaeth arlwygo ysgolion gorau yng Nghymru a'r deg gorau yn y DU. Yn ddiweddar enillodd Jane Jones, cogyddes yn Ysgol Twm o'r Nant, Sir Ddinbych, wobwr Cogyddes Ysgol Orau Cymru a bydd cyn bo hir yn cynrychioli Cymru yn rowndiau terfynol y DU yn Stratford-upon-Avon. Gofynnodd y Pwyllgor bod eu llongyfarchiadau'n cael hestyn i Ms Jones.

Ar ddiwedd trafodaeth y Pwyllgor:

PENDERFYNWYD: wedi archwilio'r Polisi Dyledion Prydau Ysgol drafft diwygiedig, yn amodol ar y sylwadau uchod:

- (i) bod y polisi drafft yn cael ei newid i gynnwys anfon llythyr atgoffa yn y lle cyntaf;

- (ii) *bod hyn yn cael ei ddilyn, os oes angen, â fersiwn diwygiedig o'r llythyr yn Atodiad A, sef llythyr wedi ei eirio'n fwy sympathetig a chefnogol ac yna'i anfon fel ei fod yn cyrraedd ar ddiwrnod gwaith/ysgol.*
- (iii) *bod ymholiadau'n cael eu gwneud i weld a fyddai modd addasu ParentPay i gynnwys cyfleuster talu dros deulu yn ogystal â chyfleuster talu dros ddisgybl unigol.*
- (iv) *unwaith y bydd wedi'i addasu yn unol ag argymhellion y Pwyllgor, bod y polisi'n cael ei gymeradwyo drwy gyd- Benderfyniad Dirprwyedig gan y ddau Aelod Arweiniol a'i ddosbarthu i bob Cyngorydd er gwybodaeth.*

Ar y pwynt hwn (11.05 am) cafwyd 10 munud o egwyl.

Ailddechreuodd y cyfarfod am 11.15 a.m.

6 DARPARIAETH SAFLE SIPSIWN A THEITHWYR - Y WYBODAETH DDIWEDDARAF YN DILYN Y BROSES YMGYNGHORI CYN CYNLLUNIO

Cyflwynodd yr Aelod Arweiniol Tai, Rheoleiddio a'r Amgylchedd adroddiad (wedi'i ddosbarthu eisoes) i'r Pwyllgor Craffu ar yr ymarfer Ymgynghori Cyn-cynllunio a gynhaliwyd mewn perthynas â darpariaeth safleoedd Sipsiwn a Theithwyr preswyl a thramwy.

Mae'r adroddiad yn rhoi dadansoddiad a throsolwg o'r ymatebion i Broses Ymgynghori Cyn-Cynllunio'r Cyngor.

Yn ystod ei gyflwyniad dywedodd yr Aelod Arweiniol y derbyniwyd dros 700 o ymatebion i'r ymgynghoriad a diolchodd i bawb a oedd wedi ymateb am gymryd rhan yn y broses.

Drwy gyflwyniad PowerPoint gan y Cyfarwyddwr Corfforaethol:

- pwysleisiwyd bod y Cabinet wedi dewis ymgymryd â'r ymarfer hwn, er nad oedd y broses yn un yr oedd gofyniad cyfreithiol amdano mewn perthynas â'r cynnig hwn.
- cafwyd trosolwg o'r broses ymgynghori cyn-cynllunio
- cafwyd crynodeb o weithgareddau lleol mewn perthynas â'r ymgynghoriad
- amlygwyd y pryderon Cydraddoldeb a godwyd fel rhan o'r ymgynghoriad
- cadarnhawyd y derbyniwyd cyfanswm o 774 o ymatebion gan bobl o ardal ddaearyddol eang.
O'r 774 ymateb a dderbyniwyd, roedd 20% wedi defnyddio'r llythyr templed i'w cyflwyno ac yn yr ymatebion hynny cofnodwyd 4526 o faterion/problemâu
- cynghorwyd bod y Comisiwn Cydraddoldeb wedi bod yn cymryd diddordeb yn y cynnig a'r broses.
Roedd oddeutu 17% o'r ymatebion a gafwyd yn cynnwys sylwadau amhriodol, fodd bynnag nid oedd yr ymatebion hyn i gyd wedi'u diystyru yn eu cyfanrwydd. Roedd unrhyw elfennau amhriodol wedi'u diystyrru ond roedd yr holl sylwadau priodol wedi eu hystyried fel rhan o'r dadansoddiad cyffredinol. Roedd un gŵyn yn ymwneud â mater cydraddoldeb wedi'i chofrestru gan y Cyngor;
- bod 16 o o bobl wedi mynychu'r digwyddiad 'galw heibio' a gynhaliwyd fel rhan o'r ymarfer ymgynghori.

- bod y prif faterion a godwyd yn yr adborth yn ymwneud â lleoliad, gwybodaeth am y cynigion, materion priffyrdd, yr effaith economaidd, y Cynllun Datblygu Lleol (CDLI), materion diogelwch a chyfraddau trosedd, iechyd a materion iechyd a diogelwch, agosatwydd y ddau safle at ei gilydd a'r effaith weledol ar yr ardal leol;
- cadarnhau, er nad oedd yr holl faterion a godwyd yn rhai a oedd yn ymwneud â chynllunio, roeddent yn bwysig ac yn peri pryder i drigolion lleol. Roedd y swyddogion yn fodlon fod y materion cynllunio materol yn rhai y gellid eu lliniaru'n foddhaol drwy'r broses gynllunio ffurfiol, ac roedd ymchwil trylwyr a wnaed yn awgrymu nad oedd yr effeithiau yr oedd rhai yn credu y byddai'r safleoedd yn eu cael ar yr ardal a'r gymuned yn debygol o ddigwydd.

Cyn agor y sesiwn ar gyfer cwestiynau gan y Pwyllgor pwysleisiodd y Cadeirydd mai pwrpas y drafodaeth yn y cyfarfod oedd dadansoddi'r ymarfer cyn-cynllunio a gynhaliwyd a'r ymatebion a gafwyd i'r safleoedd sipsiwn a theithwyr preswyl a thramwy arfaethedig ar safle Fferm Green-gates (Dwyreiniol) yn Llanelwy. Nid oedd bwriad i ailedrych ar drafodaethau cynharach am yr asesiad o anghenion sipsiwn a theithwyr na lleoliad arfaethedig y safle gan fod y materion hyn eisoes wedi'u cymeradwyo, eu hadolygu a'u cadarnhau. Dywedodd Arweinydd y Cyngor wrth y Pwyllgor fod y Cabinet wedi cymryd safbwyntiau Craffu o ddifrif. Roedd y Cabinet angen bodloni ei hun fod digon o waith wedi cael ei wneud cyn y gallai ailgadarnhau ei benderfyniad gwreiddiol a chafodd sicrwydd fod hyn wedi digwydd

Dywedodd yr Is-Gadeirydd eto pa mor siomedig yr oedd yn ei deimlo ar ôl cyflwyno pryderon ac argymhellion y Pwyllgor i'r Cabinet yn dilyn 'galw i mewn' y penderfyniad a wnaed ym mis Hydref 2018 i gymeradwyo safle Fferm Green-gates (Dwyreiniol) ar gyfer y safle Sipsiwn a Theithwyr tramwy yn ogystal â safle preswyl. Roedd o'r farn nad oedd y Cabinet wedi rhoi digon o amser iddo'i hun nac wedi rhoi'r ystyriaeth ddyledus i sylwadau ac argymhellion y Pwyllgor Craffu cyn cadarnhau ei benderfyniad gwreiddiol.

Wrth ymateb i gwestiynau'r aelodau, rhoddodd yr Aelod Arweiniol, Tai, Rheoleiddio a'r Amgylchedd, y Cyfarwyddwr Corfforaethol: Cymunedau a'r Swyddog Arweiniol Eiddo a Thai y wybodaeth ganlynol:

- cadarnhad na allai'r Cyngor wneud cais am arian grant Llywodraeth Cymru (LIC) i ddatblygu unrhyw rai o'r safleoedd hyd nes y ceir caniatâd cynllunio ar eu cyfer;
- tra bo'r safleoedd preswyl a thramwy yn yr achos hwn yn agosach at ei gilydd na'r hyn a awgrymir yn arweiniad LIC, roedd swyddogion wedi trafod hyn gyda swyddogion LIC a oedd wedi gofyn am sicrwydd fod y lleoliadau arfaethedig wedi cael eu trafod gyda'r cymunedau sipsiwn a theithwyr. Tra bo rhywfaint o bryder ymysg y gymuned sipsiwn a theithwyr ynghylch agosatwydd y safleoedd roedd LIC wedi nodi eu bod yn fodlon â'r penderfyniad i leoli'r ddau safle yn Fferm Green-gates (Dwyreiniol).
- cadarnhad fod cynnal Asesiad o Anghenion Llety Sipsiwn a Theithwyr sy'n preswyl yn neu'n cyrchu i ardal awdurdod lleol yn ofyniad o dan Ddeddf

Tai (Cymru) 2014. I gydymffurfio â'r gofyniad hwn roedd y Cyngor wedi cynnal yr asesiad angenrheidiol yn 2017.

Arweiniodd hyn at ddynodi angen am safle preswyl a thramwy yn y sir. Yn yr Asesiad gwelwyd angen am 6 safle preswyl a 5 safle tramwy yn y sir. Wedi cyflwyno'r canlyniadau i LIC cymeradwywyd proses asesu a chasgliadau'r Cyngor ac o'r herwydd mae rhwymedigaeth gyfreithiol ar yr awdurdod i ddarparu'r safleoedd hyn.

- bod y Cyngor, yn unol â gofynion Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015 wedi asesu effaith pob safle arfaethedig ar les cymdeithasol, economaidd, amgylcheddol a diwylliannol Sir Ddinbych, Cymru a'r byd (cyhoeddwyd copiâu o'r Asesiadau o Effaith ar Les cysylltiedig â'r safleoedd tramwy a phreswyl gyda phapurau'r Pwyllgor).

Tra bo'r Asesiadau hyn yn cynnwys asesiad o'r effaith economaidd, roedd eu cwmpas yn llawer ehangach na chwmpas asesiad o effaith ar les diwydiant/busnes. I ddechrau cynhaliwyd un Asesiad o Effaith ar Les a oedd yn cynnwys y safle preswyl a'r safle tramwy. Fodd bynnag, wedi derbyn cyngor gan y Panel Cyfeillion Beirinadol a adolygodd yr Asesiad hwnnw, penderfynwyd y byddai'n fanteisiol adolygu'r Asesiad gwreiddiol a'i rannu'n ddau, un ar gyfer pob safle. Mae'r ddau Asesiad bellach wedi eu hadolygu gan y Panel Cyfeillion Beirniadol;

- bod yr holl lythyrau a gohebiaeth a dderbyniwyd gan fusnesau lleol wedi eu bwydo i mewn i'r broses ymgynghori.

Yn ogystal, roedd yr Aelod Arweiniol a swyddogion o Dîm Datblygiad Economaidd a Busnes y Cyngor wedi cyfarfod â nifer o fusnesau ac arweinwyr/cynrychiolwyr busnesau yn yr ardal i drafod y cynigion. Cafodd pob busnes yr un cyfle ag aelodau eraill y cyhoedd i ymgysylltu â'r broses ymgynghori;

- cadarnhad nad oedd unrhyw dystiolaeth i ategu'r honiad gan yr Aelod Cynulliad (AC) lleol fod busnesau a oedd wedi dangos diddordeb blaenorol mewn symud i, neu sefydlu eu hunain ar barc busnes cyfagos wedi newid eu meddyliau o ganlyniad i ddatblygiad arfaethedig safleoedd sipsiwn a theithwyr yn yr ardal;
- bod yr Aelod Arweiniol wedi siarad â Phrif Weithredwr un o'r busnesau mwyaf yn y cyffiniau ar dri achlysur dros y mis blaenorol.
- bod y Cyngor yn cydnabod y byddai'r datblygiad hwn yn cael effaith, yn yr un modd ag unrhyw ddatblygiad arall yn y sir.

Fodd bynnag defnyddiwyd sawl sianel wybodaeth i ddibenion hysbysu a chynghori preswylwyr a busnesau ar faterion yn ymwneud â'r datblygiad h.y. digwyddiad 'galw heibio' yn Llyfrgell Llanelwy a fynychwyd gan 160 o bobl, gwybodaeth 'chwalu mythau' ar wefan y Cyngor a thros amser cynyddodd gwybodaeth ar y wefan ynghylch sut yr oedd y cynigion yn datblygu.

- cadarnhad fod yr Asesiadau o Effaith ar Les wedi asesu'r effaith ar yr holl breswylwyr, yn cynnwys y rhai hynny ag anabledau a phobl o grwpiau ethnig lleiafrifol;
- bod y broses o adnabod a chytuno ar safleoedd arfaethedig wedi bod yn un agored a thryloyw;

Roedd y 'galw am safleoedd' gwreiddiol wedi ei wneud yn gyhoeddus, fel yr oedd yr Asesiad o Anghenion Llety Sipsiwn a Theithwyr. Yr unig elfennau a drafodwyd o dan fusnes Rhan II oedd y manau a ddynodwyd fel lleoliadau

posibl ar gyfer y safleoedd, a hynny am resymau'n ymwneud â gofynion sensitifrwydd masnachol.

- bod cael dros 700 o bobl yn ymateb cyn cyflwyno cais cynllunio yn galonogol dros ben;
- cadarnhad, er nad oedd y safleoedd arfaethedig yn Fferm Green-gates (Dwyreiniol) wedi eu dynodi fel safleoedd datblygu o dan y CDLI cyfredol, byddai unrhyw gais a wnaed mewn perthynas â'r safle'n cael ei brofi yn erbyn polisi BSC10 y CDLI, sy'n ymwneud ag adeiladu cymunedau cynaliadwy.

Yn yr un modd, pe derbyniwyd cais i adeiladu tai fforddiadwy/cymdeithasol ar ddarn o dir nad yw o fewn ardal y CDLI, bydda'r cais hwnnw'n cael ei brofi yn erbyn polisi BSC4 y CDLI. Byddai'n rhaid i'r fath geisiadau ddangos angen cyfiawn am ddatblygiad y tu allan i ardaloedd aneddiadau.

- cadarnhad fod y Cabinet yn gweithredu o fewn ei hawliau wrth geisio dynodi safleoedd posibl i'r diben penodol hwn.

Byddai'r Pwyllgor Cynllunio yn penderfynu a ddylid rhoi caniatâd cynllunio ar gyfer unrhyw safle. Byddai disgwyl iddo seilio ei benderfyniadau ar bolisiau wedi'u mabwysiadu a materion cynllunio materol.

- o ran y defnydd o astudiaethau achos o ddarpariaeth ar gyfer safleoedd sipsiwn a theithwyr tramwy a phreswyl ar draws y DU ac Ewrop wrth ymateb i nifer o'r sylwadau a gafwyd yn yr adborth, y rheswm am hyn oedd oherwydd nad oedd astudiaethau cyffelyb o safleoedd yng Nghymru ar gael, er gwaethaf y ffaith fod nifer o safleoedd yn bodoli yng Nghymru - roedd y ffotograffau o a ddangoswyd yn y cyflwyniad o safle ar barc diwydiannol yn ardal Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy a safle ym Mharc Cenedlaethol Bannau Brycheiniog.

- cadarnhad bod y Cyngor wedi gweithio'n agos ag awdurdodau lleol eraill, LIC a'r Gymuned Sipsiwn a Theithwyr wrth ddatblygu'r cynigion ar gyfer y safleoedd yn Sir Ddinbych.

- cadarnhad fod prawf ecolegol wedi ei gynnal ar y safleoedd arfaethedig
Os bydd y cynnig/cynigion yn symud ymlaen i'r cam cynllunio ffurfiol, bydd astudiaeth ecolegol dwysach ac astudiaethau eraill yn cael eu cynnal. Dilyniir yr un drefn ar gyfer unrhyw gais cynllunio cysylltiedig â datblygiadau newydd.

- nodi unwaith eto fod yr ymarfer ymgynghori cyn-cynllunio yn ymwneud â'r datblygiad, nid â phwy fyddai'n byw yno yn y pendraw.

- bod teulu yn byw yn y sir ar hyn o bryd y mae eu hanghenion am safle preswyl wedi ei nodi a bod ganddynt fel grŵp ethnig cydnabyddedig hawl i ddisgwyl y bydd eu hanghenion yn cael eu diwallu.

Fel teulu Sipsiwn neu Deithwyr, nid tŷ yn y sir sy'n diwallu eu hanghenion ond yn hytrach ddarpariaeth llain i leoli eu carafán eu gartref symudol arno.

- os nad yw'r Cyngor yn diwallu'r angen a ddynodir yn ei Asesiad Anghenion Llety ei hun, byddai'n agored i ymglyfreithiad yn yr Uchel Lys.

Gallai'r Comisiwn Cydraddoldeb ystyried cefnogi camau cyfreithiol yn erbyn y Cyngor am fynd yn groes i'w ddyletswydd statudol mewn perthynas â chymunedau Sipsiwn a Theithwyr. Hyd yn oed pe bai'r Cabinet yn gohirio penderfyniad ynghylch unrhyw un o'r safleoedd arfaethedig byddai'r ddyletswydd i ddiwallu'r angen a ddynodwyd yn bodoli o hyd; a

- cadarnhad fod swyddogion yn fodlon y dynodwyd y safleoedd yn unol â chanllawiau LIC a'u bod wedi ystyried popeth yn yr arweiniad o ran addasrwydd, fforddiadwyedd ayyb.

Tynnodd aelod lleol Llanelwy (gorllewinol) sylw'r Pwyllgor at yr ymdrechion a wnaed gan Gyngor y Ddinas i roi gwybod i'r holl breswylwyr a busnesau am y cynigion ac i'w cynnwys yn y broses ymgynghori cyn-cynllunio.

Amlinellodd Swyddog Monitro'r Cyngor ddyletswydd cydraddoldeb y Sector Cyhoeddus sy'n gofyn fod yn rhaid diystyru unrhyw sylwadau bychanol a wneir ar seiliau ethnigrwydd neu stereoteipio. Ar y sail hon roedd gan y Cyngor hawl i anwybyddu pob pwynt a wnaed gan ymatebwyr a oedd wedi gwneud sylwadau bychanol neu dramgwyddus ar eu ffurflenni, fodd bynnag penderfynwyd peidio â gwneud hyn ond yn hytrach tynnu'r ymatebion hynny allan a chynnwys yr holl adborth arall yn y dadansoddiad.

Cyn llunio argymhelliad i'w gyflwyno i'r Cabinet gofynnodd y Pwyllgor bod y cyfarfod yn cael ei ohirio er mwyn galluogi llunio argymhelliad clir.

**Ar y pwynt hwn (12.50 p.m.) gohiriwyd y cyfarfod.
Ailddechreuodd y cyfarfod am 1.00 p.m.**

Pan ailddechreuodd y cyfarfod cyflwynwyd dau argymhelliad sef:

- (i) na ddylid datblygu'r safleoedd Sipsiwn a Theithwyr preswyl yn agos at ei gilydd, ym mha le bynnag y maent wedi'u lleoli; a
- (ii) bod lleoliad y safleoedd sipsiwn a theithwyr preswyl a thramwy'n cael ei bennu drwy broses barhaus y Cynllun Datblygu Lleol.

Cymeradwywyd Argymhelliad (i) yn unfrydol a chymeradwywyd Argymhelliad (ii) drwy bleidlais fwyafrifol.

Felly:

PENDERFYNWYD – *bod y Pwyllgor, wedi ystyried y dadansoddiad o'r ymarfer ymgynghori cyn-cynllunio a gwblhawyd mewn perthynas â safleoedd Sipsiwn a Theithwyr preswyl a thramwy arfaethedig ar safle Fferm Green-gates (Dwyreiniol) yn Llanelwy yn argymhell i'r Cabinet -*

- (i) *Na ddylid datblygu'r safleoedd Sipsiwn a Theithwyr preswyl a thramwy'n agos at ei gilydd, ym mha le bynnag y maent wedi'u lleoli; a*
- (ii) *bod lleoliad y safleoedd sipsiwn a theithwyr preswyl a thramwy'n cael ei bennu drwy broses barhaus y Cynllun Datblygu Lleol.*

7 RHAGLEN WAITH ARCHWILIO

Cyflwynodd y Cydlynnydd Craffu adroddiad (a ddisbarthwyd ymlaen llaw) yn gofyn i'r Aelodau adolygu Rhaglen Waith y Pwyllgor ac yn rhoi diweddariad ar faterion perthnasol.

Oherwydd nifer yr eitemau ar y rhaglen gwaith i'r dyfodol ar gyfer y cyfarfod ar 9 Mai 2019, cytunwyd y dylid symud dwy eitem. Cytunwyd felly ar y canlynol:

9 Mai 2019

- (i) Credyd Cynhwysol
- (ii) Polisi Cludiant i Ddysgwyr Sir Ddinbych: Elfennau anstatudol
- (iii) Ysgol Rhewl

4 Gorffennaf 2019

- (i) Swyddog Cydymffurfiaeth Cynllunio
- (ii) Gweithdrefn Rheoleiddio Parciau Carafanau a Gwyliau
- (iii) Diweddariad ar Reoli Gwylanod
- (iv) Cynllun Rheoli Asedau Meysydd Parcio

5 Medi 2019

- (i) Cyfrifoldebau Rheoli Llifogydd yn Sir Ddinbych
- (ii) Strategaeth Arwyddion Twristiaeth Sir Ddinbych
- (iii) Dyluniad Gwasanaeth Gwastraff ac Ailgylchu Newydd Arfaethedig

Cadarnhaodd y Cydlynnydd Craffu y byddai sesiwn frifio'n cael ei chynnal 45 munud cyn dechrau'r Cyfarfod Arbennig ynghylch Tân Mynydd Llandysilio ar ddydd Mercher 20 Mawrth 2019.

PENDERFYNWYD, yn amodol ar yr uchod, cymeradwyo'r rhaglen gwaith i'r dyfodol fel y'i gwelir yn Atodiad 1 i'r adroddiad.

8 ADBORTH GAN GYNRYCHIOLWYR PWYLLGOR

Dim.

Daeth y cyfarfod i ben am 1.25pm.

Adroddiad i'r:	Pwyllgor Craffu Cymunedau
Dyddiad y Cyfarfod:	9 Mai 2019
Aelod / Swyddog Arweiniol:	Yr Aelod Arweiniol dros Addysg, Plant a Phobl Ifanc/ Pennaeth Addysg a Gwasanaethau Plant
Awdur yr Adroddiad:	Rheolwr Adnoddau a Chynllunio Addysg
Teitl:	Polisi Cludiant i Ddysgwyr Sir Ddinbych: Elfennau Anstatudol

1. Am beth mae'r adroddiad yn sôn?

1.1 Polisi Cludiant i Ddysgwyr Sir Ddinbych 2018.

2. Beth yw'r rheswm dros lunio'r adroddiad hwn?

2.1 Darparu manylion elfennau anstatudol Polisi Cludiant i Ddysgwyr Sir Ddinbych 2018.

3. Beth yw'r Argymhellion?

3.1 Gwahoddir y Pwyllgor Craffu i drafod y camau nesaf posibl ar gyfer Sir Ddinbych ynghylch Cludiant i Ddysgwyr; rhoi ystyriaeth i'r cludiant anstatudol mae'r Awdurdod yn ei ddarparu ar hyn o bryd. Nodir fod angen cwblhau unrhyw newidiadau a wneir mewn perthynas â'r polisi cludiant i'r ysgol flwyddyn ysgol lawn cyn eu rhoi ar waith.

4. Manylion yr adroddiad

4.1 Daeth Polisi Cludiant i Ddysgwyr presennol Sir Ddinbych i rym o fis Medi 2018. Gweithredwyd y polisi yn dilyn ymgynghori gyda holl fudd-ddeiliaid yn 2017 i gwblhau blwyddyn ysgol lawn cyn gweithredu. Mae'r polisi yn cynrychioli sut mae'r Awdurdod yn cyflawni ddyletswyddau o dan Fesur Teithio gan Ddysgwyr (Cymru) 2008; a elwir o hyn allan y 'Mesur'.

4.2 Mae'r Mesur yn darparu'r sail statudol ar gyfer darparu holl gludiant i ysgolion yng Nghymru. Mae Atodiad 1 yn dangos manylion ymrwymadau'r Awdurdod dan statud.

4.3 Cludiant Dewisol

4.3.1 Heb ystyried elfennau statudol y Mesur, gall Awdurdodau Lleol gynnwys elfennau dewisol yn eu polisi. Mae'r Awdurdodau hefyd yn cael eu harwain i arfer disgrisiwn, mewn meysydd penodol, dan Ddarpariaeth Statudol a Chanllawiau Gweithredol Teithio Gan Ddysgwyr, sy'n cyd-fynd â'r Mesur. Lle caiff disgrisiwn ei arfer, rhaid i'r Awdurdod amlinellu'r meysydd hyn yn glir yn eu polisi. Mae sawl Awdurdod ar draws Cymru, gan gynnwys Sir Ddinbych, yn defnyddio disgrisiwn i fynd i'r afael ag amgylchiadau penodol yn eu hardaloedd. Yn Sir Ddinbych, mae'r polisi ar hyn o bryd yn cynnwys yr elfennau dewisol a ddangosir isod. Ym mhob achos, dangosir yr adran berthnasol yn ein polisi yn Atodiad 2.

- 4.3.2 **Cludiant ôl-16** – mae'r Mesur yn gorchymyn fod Awdurdodau yn asesu anghenion pob dysgwr hyd at 19 oed. Fodd bynnag, nid oes unrhyw ddyletswydd statudol i ddarparu cludiant i ddysgwyr sy'n parhau ag astudiaethau ôl-16 mewn addysg bellach neu hyfforddiant prif ffrwd.
- 4.3.3 **Cludiant Ysgolion Ffydd** - Mae Sir Ddinbych, ynghyd â nifer o Awdurdodau Lleol eraill, yn darparu cludiant dewisol i'r ysgolion ffydd addas agosaf, os mai dyma gais y rhieni/ gwarcheidwaid. Mae'r Awdurdod hefyd yn ystyried ceisiadau am gludiant i ysgolion nad ydynt yn ysgolion ffydd lle mae rhieni/ gwarcheidwaid yn gofyn yn benodol i gael peidio mynd i ysgol ffydd, os mai dyna eu hysgol addas agosaf.
- 4.3.4 **Trefniadau Ysgolion Bwydo** – Yn adolygiad polisi 2018, ceisiodd yr Awdurdod gefnogi lles y dysgwyr drwy gynnwys perthynas fwydo ddewisol gan ein hysgolion cynradd i'w hysgolion uwchradd dynodedig. Mae'r broses hon yn caniatáu dysgwyr i gael dewis, yn ystod y cyfnod pontio i'r ysgol uwchradd, o naill ai gael cludiant i'w hysgol uwchradd addas agosaf neu ysgol uwchradd fwydo. Yn y rhan fwyaf o achosion, yr un ysgol fydd hon; fodd bynnag, mewn rhai ardaloedd gwledig gallai'r ysgol uwchradd addas agosaf fod tu allan i'r sir ac nid oedd rhai dysgwyr yn gallu aros gyda'u cohort o ffrindiau a derbyn cludiant am ddim. Mae nifer o gafeatau ynghylch y defnydd o'r disgresiwn hwn. Mae'r rhain wedi'u dangos yn Atodiad 2.
- 4.3.5 **Hyrwyddo'r Gymraeg** – Dan adran 10 y Mesur, mae gofyn i Awdurdodau Lleol hyrwyddo mynediad i addysg Cyfrwng Cymraeg – dangosir isod:

10 Hyrwyddo mynediad i addysg a hyfforddiant drwy gyfrwng y Gymraeg - Rhaid i bob awdurdod lleol a Gweinidogion Cymru hyrwyddo mynediad i addysg a hyfforddiant drwy gyfrwng y Gymraeg wrth arfer swyddogaethau dan y Mesur hwn.

Dehonglir hyn ar draws Cymru fel gofyniad i ddarparu cludiant am ddim i'r ysgol Cyfrwng Cymraeg addas agosaf, naill ochr i unrhyw gynnig o gludiant am ddim i'r ysgol cyfrwng Saesneg addas agosaf; pa bynnag un yw dewis y rheini/gwarchodwyr. Fodd bynnag, mae'r ddau'n ddibynnol ar gyflawni'r meini prawf pellter.

Gan nad yw adran 10 yn gorchymyn yn benodol fod rhaid darparu cludiant, mae'r elfen hon yn dod o dan drefniadau dewisol yr Awdurdod gan fod Sir Ddinbych yn dewis 'hyrwyddo mynediad' i addysg cyfrwng Cymraeg drwy ddarparu cludiant ffafriol.

- 4.3.6 **Symud Tŷ** – O fewn y Ddarpariaeth Statudol Teithio gan Ddysgwyr a'r Canllawiau Gweithredol, mae Llywodraeth Cymru yn argymhell y dylai dysgwyr sy'n symud tŷ yn ystod astudiaethau TGAU dderbyn cludiant am ddim i'w ysgol flaenorol; cyn belled eu bod yn cwrdd â'r meini prawf perthnasol o ran pellter. Os yw'r dysgwr yn symud i awdurdod cyfagos, disgwylir i'r awdurdod hwnnw dalu a threfnu'r teithio.
- 4.3.7 **Ad-drefnu Ysgolion** – Fel rhan o raglen Moderneiddio Addysg Sir Ddinbych, gall yr Awdurdod ddefnyddio eu disgresiwn wrth ystyried cludiant i ddysgwyr a effeithir gan newidiadau. Bydd natur a'r math o ddisgresiwn yn amrywio yn ôl amgylchiadau'r ysgol unigol; serch hynny, ymgynghorir ar un rhyw drefniadau a byddant yn cael eu cofnodi o fewn y broses ffurfiol o ad-drefnu ysgolion.

4.3.8 **Trosglwyddiadau Ysgol a Reolir** – Gall yr Awdurdod, dan amgylchiadau penodol, ddarparu cludiant dewisol i ddysgwyr lle mae Addysg ac Ysgolion yn cytuno y byddai trosglwyddiad a reolir i ysgol arall yn fuddiol i'r dysgwr. Mae hyn hefyd yn dibynnu ar sicrhau fod y dystiolaeth berthnasol ar gael sy'n cefnogi'r disgresiwn hwn gan yr Awdurdod a'r ysgol.

4.3.9 **Darpariaethau Dewisol Eraill** - Gall yr Awdurdod weithredu disgresiwn dan amgylchiadau eraill gyda chytundeb y Pennaeth Addysg a Gwasanaethau Plant. Mae disgresiwn o'r fath fel rheol yn ymwneud ag amgylchiadau penodol e.e. diogelu, meddygol, anabledd ac ati; gyda thystiolaeth gefnogol yn cael ei darparu. Lle caiff disgresiwn o'r fath ei arfer, mae'r Awdurdod yn cofnodi hyn er mwyn sicrhau dull cyson.

4.4 **Cludiant Arall**

4.4.1 **Cludiant AAA** – Nodir ynghyd â Pholisi Cludiant i Ddysgwyr yr Awdurdod y gallai penderfyniadau i ddarparu cludiant hefyd gael eu darparu ar sail angen addysgol arbennig (AAA). Mae hyn yn dilyn y canllawiau a ddarperir yng Nghod Ymarfer AAA Cymru gyda cheisiadau cludiant AAA unigol yn cael eu prosesu gan y tîm ADY a Chynhwysiant. Mae swyddogion yn datblygu canllawiau pellach yn y maes hwn i sicrhau eglurder ynghylch pryd y caiff cludiant AAA ei ddarparu, yn ogystal ag amlygu cyfrifoldeb rhieni / gwarchodwyr i rannu gwybodaeth berthnasol. Nid yw'r adroddiad hwn yn cyflwyno cost llawn cludiant AAA; fodd bynnag dangosir enghraifft o un safle yn Atodiad 3.

4.4.2 **TRAC ac ADTRAC** – Mae hefyd niferoedd llai o ddysgwyr sy'n derbyn cludiant i gefnogi eu hanghenion a gwaith y timau hyn.

4.5 **Cost Gwasanaethau yn ôl Disgresiwn**

4.5.1 Mae tîm Cludiant i Deithwyr Sir Ddinbych yn gyfrifol am drefnu gwasanaethau ar gyfer dysgwyr cymwys. Cyfeirir at grynodedd o'r costau sy'n gysylltiedig â'r meysydd dewisol yn 4.3.1 i 4.3.5 (ar gyfer 2017/18) yn Atodiad 5. Nid yw'r meysydd dewisol eraill (4.3.6 i 4.3.9) wedi eu cynnwys yn benodol gan fod y rhain naill ai'n mynd i'r afael ag amgylchiadau unigol ar gyfer nifer llai o ddysgwyr ac/ neu eu bod yn anoddach i'w cyfrifo o safbwynt eu canran o'r costau llawn; neu eu bod yn drefniadau mwy tymor byr i fynd i'r afael ag anghenion penodol.

4.5.2 **Costau Cludiant Ôl 16** (Gweler Tabl 1 Atodiad 4)

4.5.3 **Costau Cludiant Ffydd** (Gweler Tabl 2 Atodiad 4)

4.5.4 **Costau Cludiant Addysg Gymraeg** (Gweler Tabl 3 Atodiad 3)

4.5.5 **Cludiant Ysgolion Bwydo** - Cyn i'r Polisi Cludiant i Ddysgwyr newydd ddod i rym o 2018, cynhaliai Cludiant Addysg wiriadau i sicrhau bod dysgwyr a arferai gael eu hasesu yn erbyn yr ysgol uwchradd addas agosaf yn unig yn cael eu hailasesu'n gywir. Dangosodd canlyniad y broses hon fod y newid hwn yn y polisi ond yn effeithio ar niferoedd cymharol fychan o ddysgwyr. O safbwynt costau, mae'n ymddangos yn bennaf fod hyn wedi golygu fod dysgwyr yn eistedd ar seddi ar wasanaethau i ysgolion uwchradd Sir Ddinbych a fyddai fel arall wedi bod yn wag ac ar gael fel seddi gostyngol. Mae hefyd wedi lleihau'r angen i'r Awdurdod ddarparu gwasanaethau unigol ar gyfer dysgwyr i ysgolion uwchradd eraill, gan gynnwys rhai y

tu allan i'r sir. Mae disgwyl felly i effaith net y trefniant ysgolion bwydo hwn barhau i fod yn isel, er nad oes crynodeb o'r union gostau ar gael i'w cyflwyno yma.

5. Sut mae'r penderfyniad yn cyfrannu at y Blaenoriaethau Corfforaethol?

Mae'r polisi cysylltiol hwn wedi ei gysylltu â'r flaenoriaeth 'Mae pobl ifanc eisiau byw a gweithio yn Sir Ddinbych, ac yn meddu ar y sgiliau i wneud hynny'.

6. Faint fydd yn ei gostio a sut fydd yn effeithio ar wasanaethau eraill?

Dangosir costau perthnasol i'r gwasanaeth hwn yn atodiadau'r adroddiad hwn.

7. Beth yw prif gasgliadau'r Asesiad o'r Effaith ar Les?

Nid oes asesiad o'r effaith ar les wedi ei chynnal eto gan fod hon yn drafodaeth ragarweiniol ar ddiwygiadau posibl i'r polisi yn y dyfodol.

8. Pa ymgynghoriadau a gynhaliwyd gyda Chraffu ac eraill?

Trafodaeth cam cyntaf yw hon i ystyried hyfywedd y dewisiadau.

9. Datganiad y Prif Swyddog Cyllid

Mae hwn yn faes cymhleth sydd â goblygiadau ariannol sylweddol. Er mwyn cael dealltwriaeth llawn o oblygiadau ariannol unrhyw newidiadau i bolisiau mae'n ofynnol iddynt gael eu profi'n drwyadl.

10. Pa risgiau sydd yna ac oes yna unrhyw beth y gallwn ei wneud i'w lleihau?

Nid yw'r adroddiad hwn, ar hyn o bryd, yn amlygu newidiadau penodol. Bydd dadansoddiad risg felly'n cael ei gwblhau unwaith y cytunir ar ddewisiadau posibl i'w hymchwilio ymhellach.

11. Pŵer i wneud y Penderfyniad

Mesur Teithio gan Ddysgwyr (Cymru) 2008

Mae Adran 7.4.1 o Gyfansoddiad y Cyngor yn amlinellu pwerau Craffu o ran datblygu ac adolygu polisïau.

Swyddog Cyswllt:

Rheolwr Adnoddau a Chynllunio Addysg

Ffôn: 01824 712692

The duties contained in the Measure require Authorities to:

- Assess the travel needs for learners (up to the age of 19) who are ordinarily resident within Denbighshire; to and from where they receive education and training.

For the purposes of assessment the Authority must have regard to:

- the needs of learners who are disabled persons
 - the needs of learners with learning difficulties
 - the needs of learners who are children looked after, or formerly looked after, by a local authority
 - the age of the learners
 - the nature of the routes which learners could reasonably be expected to take to the relevant places where they receive education or training.
- The Authority must provide free home to school transport for those of compulsory school age attending primary school and living 2 miles or further from their nearest suitable school
 - The Authority must provide free home to school transport for those of compulsory school age (i.e. up to year 11) attending secondary school and living 3 miles or further from their nearest suitable school.
 - Promote access to Welsh medium education
 - Promote sustainable modes of travel

The Measure also requires the Authority to have due regard to the walking routes between home and school for non-eligible learners who live under the stipulated distances; as well as for those walking routes between home and pick-up points used by eligible learners. If routes are designated as hazardous for walking after appropriate assessment by Denbighshire's Highways Engineers, the Authority must provide transport either direct to school or to the pick-up point; whichever is most cost effective and efficient. The Authority presently has over 150 designated sections of hazardous routes and these are considered when assessing transport for learners.

Discretionary Elements in Denbighshire's Learner Transport Policy

Post 16 Transport

Section 3.5 - The Local Authority provides discretionary transport beyond statutory school age where a Denbighshire learner resides 3 miles or more from the nearest suitable school or F.E. college. The learner must be studying full time and be less than 19 years of age on 1st September of the academic year in which the course is taken. Transport will be provided to the nearest secondary school designated by the Authority to serve the learner's home address only, or in the case of full-time vocational courses, to the nearest F.E. college. Transport between learning establishments working in a partnership with each other is provided by those partners.

Faith School Transport

Section 3.2 - On a discretionary basis the Authority will provide transport to the nearest suitable Faith school if this is the parental / carers preference. This will apply even if the school is not their nearest suitable school. The distance criteria in section 2.2 will still apply. See the table in Appendix 1 for further details of Faith schools.

If the nearest suitable Faith school is outside of County then transport would still be provided by the Authority.

Where parents / carers have specifically cited Faith based education and the nearest suitable Faith school has no available places, then the next suitable Faith based school will be considered.

Feeder School Arrangements

Section 3.4 - On a discretionary basis the Authority recognises that certain Primary schools are natural feeder schools for certain Secondary schools. Therefore in regard to Secondary education, free school transport may be provided to either the nearest suitable Secondary School or the recognised feeder Secondary school; providing that the learner lives over the distance criteria in section 2.2, and the journey is agreed to be reasonable; these criteria are shown below.

The Authority reserves the right to apply a test of reasonableness to those parents / carers requesting secondary school transport on the basis of feeder schools. To receive free transport on this basis the learner must:

- Have been attending their nearest suitable primary school from their home location as assessed at the point of admission.
- Meet the distance criteria in section 2.2 for secondary schools.
- If learners move house before commencing secondary school, their entitlement will require re-assessment, as per the criteria shown in section 2.
- In instances where learners have not attended their nearest suitable primary school by parental / carer preference, section 3.4 will not apply. The assessment of school transport applications will then be based solely on nearest suitable Secondary school.

Welsh or English Medium Education

Section 3.3 - *In accordance with section 10 of the Learner Travel (Wales) Measure 2008, the Authority promotes access to Welsh medium education by providing discretionary transport to the nearest suitable Welsh or English medium education, if this is parental / carer preference. This will apply even if the school is not their nearest suitable school.*

For Welsh Medium education it would be a school which is categorised as either 1 or 2 within the Welsh Government guidelines on Welsh Medium Provision. For category 2 it would be a school where at least 80% of subjects (excluding Welsh and English) are taught through the medium of Welsh, but are also taught through the medium of English. The table in Appendix 1 shows Denbighshire's Welsh Medium School categories.

If the nearest Welsh or English medium school is outside of County then transport would still be provided by the Authority. Preference will only be considered against Welsh Medium or English Medium schools. The distance criteria in section 2.2 will still apply.

Moving Home

Section 3.7 - *In cases where a learner, who has been in receipt of free school transport, moves home part way through the academic year, transport will cease if they are no longer attending their nearest suitable school.*

If part way through a GCSE year (school years 10 and 11) the Authority will continue to provide discretionary transport until the academic years have been completed, i.e. until the end of year 11.

This undertaking is dependent upon the learner being ordinarily resident in the Authority's area. Note: The Local Authority also reserves the right to test the reasonableness of the transport requested under this condition, having regard to the distance, time of journey and the proximity of other suitable establishments.

All other reassessments of eligibility will follow the criteria set out in section 2. This section shall not apply where parents / carers have previously exercised a preference as detailed in section 2.7.

School Reorganisation

Section 3.6 - *In cases where school reorganisation has taken place, the Local Authority will consider the most appropriate options for school transport. This may include providing free transport for a specified period of time dependant on circumstances. Such arrangements will be provided on a discretionary basis and will be documented within the reorganisation process; so that relevant schools, governing bodies, parents / carers, and any other stakeholders are all aware of the terms of the arrangement.*

Managed School Transfers

Section 3.8 - *Where managed school transfers are supported by both the new destination school head teacher and Education Services, parents / carers will be aware of this action and be included in these discussions at school level. School transport in these circumstances may be supported on a discretionary basis where it forms part of the action and agreement of all parties to pursue a change of school in the interests of the learner.*

It is the parent / carer's responsibility to ensure that they fully engage with the Authority and the school when pursuing a managed transfer. These matters need to be verified and evidence available. This allows Education Support to make an informed decision based upon the evidence supporting the transport request.

Where no evidence is available, and/or where parent / carers refuse to engage in the process with the school and Education Services, the transport request will be refused. This will be based upon the lack of evidence available for an informed decision to be made.

Other Discretionary Provisions

Section 3.10 - *Other discretionary arrangements regarding school transport can be made under section 6 of the Measure. The Head of Education and Children Services may apply these powers for free transport in cases such as:*

- *The safeguarding of a learner, or where there is likely to be significant detrimental impact to that learner's welfare.*
- *Transport on medical grounds may also be applicable under this criteria, including cases where the parent has a disability that restricts the ability of a learner to travel to school without transport for period of time; or where a learner is temporarily incapacitated through illness or injury.*
- *Temporary housing of a family outside of the previous residential area due to emergency, normally through the Authority's Housing Service, to minimise disruption of education.*

This list is not exhaustive and there may be other circumstances where discretion can be applied; however, to ensure consistency of approach regarding discretion evidence may be requested from relevant professionals and the assessment will be recorded.

Where short term discretionary transport arrangements are put in place the Authority will inform parents / carers when these arrangements are to end.

Appendix 3 – SEN Example - Ysgol Tir Morfa Costs

	Total Cost (including Passenger Assistants)
Total	£645,512
Residing in Rhyl	£351,599

Appendix 4 – Cost Information from 2017/18

Table 1 – College Transport

Table 1 shows the total cost of college transport for Denbighshire for full school year 2017/18. It is noted that other North Wales Authorities have looked at this specific area and the current status of provision across North Wales is shown Appendix 5.

College Group	Net per annum
Cambria	£194,685
Llandrillo/Menai	£175,339

Table 2 – Faith Transport Costs

Table 2 shows the total cost of transport to faith schools; however, it does not show the split of individual learners who have selected faith schools over another nearer suitable school which is non-faith. Education Support are presently not able to report this level of detail within Capita ONE and are looking to develop this functionality from Sept 2019 for the new school year; neither do we hold information within ONE of when a non-faith school has been selected specifically due to not wanting a nearer faith school. Furthermore it is noted that some Authorities in Wales have previously proposed to remove faith based transport; although a successful challenge was brought against Swansea Council in 2015 which prevented the Authority from making any such changes. Some Authorities, e.g. Flintshire, do also request suitable evidence of adherence of faith before offering free transport.

Table of Mainstream Costs Faith Transport			
Faith Schools	Cost 2017/18		
Blessed Edward Jones (yrs 7-13)	£7,637		
Borthyn	£9,931		
Dyffryn Iâl	£21,482		
Esgob Morgan	£15,150		
Llanbedr	£8,550		
Llanfair¹	£63,467		
Mair	£13,222		
Pant Pastynog[†]	£85,601		
St Brigid's (Reception - yr 13)	£142,830		
Trefnant	£11,694		
Trelawnyd	£10,638		
Tremeirchion[†]	<u>£49,942</u>		
TOTAL	£440,004		

¹ No percentage split for Welsh/English streams

[†] Falls into Welsh medium and faith categories

Table 3 (Welsh Primary and Secondary Transport Costs)

The total cost of services to Welsh language schools is shown in Table 3; however, as with faith transport this does not show the percentage of this cost for those learners who have preferentially selected Welsh language as opposed to nearer English medium provision. This information is part of the eligibility assessment but is presently not reportable from ONE; neither are we able to discern costs for preferential requests to English medium schools over nearer Welsh medium schools. Note - there are a number of schools in Denbighshire which are both Welsh medium and faith schools, therefore their costs in Appendix 4 may appear in both tables 2 and 3.

Table of Mainstream Costs for Welsh Medium Transport			
Welsh Medium Primary	Cost 2017/18		
Betws GG	£10,890		
Bro Cinmeirch	£16,769		
Bro Dyfrdwy	£50,271		
Bro Elwern	£23,814		
Carreg Emlyn	£61,952		
Dewi Sant	£23,790		
Henllan	£4,654		
Pant Pastynog†	£85,601		
Pentrecelyn	£36,843		
Tremeirchion†	£49,942		
Twm o'r Nant	£25,214		
Y Gwernant	£38,756		
Y Llys	<u>£5,715</u>		
TOTAL	£434,211		

Welsh Secondary Yrs 7-11	Cost 2017/18	
Brynhyfyrd²	£286,714	
Dinas Brân¹	£114,821	
Glan Clwyd	£374,053	
Morgan Llwyd	£7,280	
Y Berwyn, Bala	<u>£17,976</u>	
TOTAL	£800,844	
Welsh Secondary - 6th Form	Cost 2017/18	
Brynhyfyrd²	£80,280	
Dinas Brân¹	£31,818	
Glan Clwyd	£48,102	
Morgan Llwyd	£5,460	
Y Berwyn, Bala	<u>£10,186</u>	
TOTAL	£175,846	
Grand Total for Welsh Secondary Yrs 7 to 13	£976,690	

¹ No percentage split for Welsh/English streams

² Welsh/English split is available but not shown (would take further time to discern)

† Falls into Welsh medium and faith categories

Appendix 5 - Post 16 Transport in North Wales

Authority	Current position	Issues (if any)
Anglesey	No transport provided for Post-16	Allow concessionary seats if they are available. Promote Wales travel ticket for use of public services at reduced student cost.
Gwynedd	Exact a charge	Post-16 is a chargeable travel ticket for use on public services. Term 1 (Autumn): £120 Term 2 (Spring): £120 Term 3 (Summer): £60.
Conwy	Currently free until Sept 2020	Following consultation a £240 charge from Sept 2020 will be levied.
Flintshire	Currently free to nearest suitable provision	Presently out for consultation on options to change.
Wrexham	No transport provided for Post-16	Provision removed in 2015 following a consultation; students to contact the 6th form / colleges directly.

Mae tudalen hwn yn fwriadol wag

Adroddiad i'r:	Pwyllgor Craffu Cymunedau
Dyddiad y Cyfarfod:	9 Mai 2019
Aelod / Swyddog Arweiniol:	Prif Reolwr – Cymorth Addysg
Awdur yr Adroddiad:	Geraint Davies
Teitl:	Effaith Cau Ysgol Rhewl

1. Am beth mae'r adroddiad yn sôn?

Mae'r adroddiad yn ceisio amlinellu'r gefnogaeth a ddarparwyd i Ysgol Rhewl yn ystod y broses cau.

2. Beth yw'r rheswm dros lunio'r adroddiad hwn?

Gofynnwyd am yr adroddiad hwn gan y Pwyllgor yn ei gyfarfod ym mis Hydref 2017.

3. Beth yw'r Argymhellion?

Bod y problemau o fewn yr adroddiad yn cael eu trafod a bod yr adborth a dderbyniwyd yn cael eu defnyddio ar gyfer cynllunio yn y dyfodol o fewn y Gwasanaeth.

4. Manylion yr adroddiad

4.1 Camau gweithredu a gyflawnwyd gan Addysg a Gwasanaethau Plant.

4.1 Yn ystod y flwyddyn academaidd 2017/18, bu i swyddogion weithio'n agos gyda Phennaeth Ysgol Rhewl i gynorthwyo wrth reoli cau Ysgol Rhewl. Ar y flwyddyn olaf o addysgu yn yr ysgol roedd 22 o ddisgyblion llawn amser ar gofrestr yr ysgol. Roedd 4 o'r disgyblion hyn yn trosglwyddo i ddarpariaeth uwchradd a oedd yn golygu bod y ffocws ar gefnogi yr 18 disgybl ar ôl yn y broses o geisio darpariaeth arall ar gyfer mis Medi 2018.

4.2 Dechreuodd y broses cefnogi yn dilyn penderfyniad gan y Cabinet i gau'r ysgol a'r pwysigrwydd o sicrhau bod cyfleoedd i gymuned yr ysgol ymgysylltu mewn digwyddiadau o amgylch sefydlu'r adeiladau newydd ar gyfer Ysgol Pen Barras ac Ysgol Stryd y Rhos. Roedd hyn yn cynnwys gwahoddiadau i rieni a disgyblion i ddigwyddiadau ymgynghori ar gyfer yr adeilad newydd gan sicrhau ymglymiad disgyblion drwy ymweliadau â'r safle adeiladu, fel eu bod yn cael eu cynnwys i'r un lefel o ymglymiad â'r disgyblion Ysgol Pen Barras a Ysgol Stryd y Rhos.

4.3 Wrth baratoi at gau'r ysgol, darparwyd gymorth i rieni drwy'r prosesau mynediad i'w galluogi i sicrhau lle mewn ysgol amgen. Er bod Ysgol Pen Barras/ Ysgol Stryd y Rhos wedi'u henwi fel y darpariaethau amgen yn yr ymgynghoriad a'r hysbysiad statudol, roedd rhieni wedi ceisio am ddarpariaeth amgen fel a ganlyn:-

Ysgol Leoli	Nifer y disgyblion
Ysgol Stryd y Rhos	8
Ysgol Borthyn	3
Ysgol Llanbedr	2
Ysgol Tremeirchion	2
Ysgol Bro Cinmeirch	1
Ysgol Esgob Morgan	1
Ysgol Trefnant	1

- 4.4 O ganlyniad i'r gwaith hwn, cyflawnwyd gwaith gyda Phennaeth Dros Dro Ysgol Rhewl a'r Penaethiaid hynny o'r 7 ysgol fwydo i gynllunio ar gyfer y trosglwyddiad. Roedd hyn yn cynnwys darparu gwybodaeth benodol am ddisgyblion perthnasol i'r ysgol a chyfle i Bennaeth pob ysgol drafod gyda Phennaeth Dro Dro Ysgol Rhewl am anghenion a gofynion y disgyblion hyn. Nodwyd diwrnod pontio hefyd ar gyfer y disgyblion hyn i ymweld â'u hysgolion newydd ac i gyflawni gweithgaredd diwrnod. Darparwyd cefnogaeth i gael cludiant. Cynorthwyo drwy ddarparu taleb iwniform i rieni i'w galluogi brynu iwniform ysgol.
- 4.5 Darparwyd cymorth personél ar gyfer athrawon a staff yr ysgol drwy AD Corfforaethol. Roedd hyn yn cynnwys ystod o swyddogaethau megis cyngor am opsiynau, cefnogaeth recriwtio a chefnogaeth cyffredinol.
- 4.6 Ar ôl i'r ysgol gau ar ddiwedd tymor yr Haf ym mis Gorffennaf, swyddogion o'r Adran Addysg oedd yn gyfrifol am reoli'r adeilad. Roedd hyn yn cynnwys ailgylchu cyfarpar addas i'w defnyddio yn yr ysgolion eraill a clirio hen gyfarpar o'r adeilad.
- 4.7 Adborth a dderbyniwyd
- 4.7 O ran effaith y cymorth hyn, ceisiwyd safbwyntiau rhieni cyn ddisgyblion Ysgol Rhewl; safbwyntiau Penaethiaid eraill ynghyd â'r safbwynt Pennaeth Dros Dro Ysgol Rhewl.
- 4.8 Dim ond 2 ymateb ddaeth gan rieni cyn ddisgyblion Ysgol Rhewl (Atodiad 1) yn dilyn cyhoeddi'r holiadur ar ddechrau 2019. Oherwydd mai nifer cyfyngedig o ymatebion a ddaeth i law roedd yn anodd gwneud dyfarniad. Yn ystod cyfnodau cau ysgolion blaenorol, mae rhieni wedi bod yn amharod i ail-ymgysylltu â'r gwasanaeth yn syth ar ôl y digwyddiad a gall hyn fod wedi effeithio ar yr ymateb.
- 4.9 O'r 7 Pennaeth a gysylltwyd â hwy a dderbyniodd ddisgyblion, bu i 5 Pennaeth ymateb i'r cais (Atodiad 2). Mae'r ymatebion hyn ond yn cynnwys 10 o'r 22 disgybl, gan nad yw'r ysgol sydd wedi derbyn i nifer uchaf o ddisgyblion heb ymateb i'r cais. Mae'n ymddangos bod cymysgedd o safbwyntiau am y gefnogaeth a gafwyd. Darparwyd yr un lefel o gymorth i'r 7 ysgol, ac mae'n anodd sefydlu pam fod gwahanol ganfyddiadau ynghylch yr un wybodaeth a dderbyniwyd.

- 4.10 Mae'r ymateb gan y Pennaeth Dros Dro yn yr ysgol hefyd yn dangos i lefel o gefnogaeth a ddarparwyd iddynt yn ystod cyfnod anodd ac yn rhoi awgrymiadau ar gyfer y dyfodol. (Atodiad 3)
- 4.10 Bydd yr wybodaeth a gafwyd yn cael ei ddefnyddio i gefnogi digwyddiadau tebyg yn y dyfodol.

5. Sut mae'r penderfyniad yn cyfrannu at y Blaenoriaethau Corfforaethol?

Roedd y penderfyniad yn rhan o adolygiad ehangach Rhuthun. Mae hyn yn gysylltiedig â'r Cynllun Corfforaethol i barhau i foderneiddio ysgolion drwy raglen Ysgolion yr 21ain ganrif. Mae'r arbedion wrth gau Ysgol Rhewl wedi cael eu defnyddio ar gyfer buddsoddi yn y rhaglen hwn.

6. Faint fydd yn ei gostio a sut fydd yn effeithio ar wasanaethau eraill?

Nid oes unrhyw oblygiadau ariannol yn codi'n uniongyrchol o'r adroddiad hwn.

7. Beth yw prif gasgliadau'r Asesiad o'r Effaith ar Les?

Nid yw'n berthnasol gan nad oes angen gwneud penderfyniad o'r adroddiad hwn.

8. Pa ymgynghoriadau a gynhaliwyd gyda Chraffu ac eraill?

Mae'r adroddiad yn cynnwys adborth gan ymgynghoriad gyda chyn rhieni a Phenaethiaid a gafodd eu heffeithio gan y cynnig.

9. Datganiad y Prif Swyddog Cyllid

Nid oes unrhyw oblygiadau ariannol yn codi'n uniongyrchol o'r adroddiad hwn.

10. Pa risgiau sydd yna ac oes yna unrhyw beth y gallwn ei wneud i'w lleihau?

Nid yw'n berthnasol gan nad oes angen gwneud penderfyniad o'r adroddiad hwn.

11. Pŵer i wneud y Penderfyniad

Mae Adran 7.2.3 o Gyfansoddiad y Cyngor yn nodi y gall Craffu ystyried unrhyw fater sy'n effeithio ar ardal y Cyngor neu ei thrigolion, ac mae Adran 7.4.1 yn amlinellu pwerau Pwyllgorau Craffu o ran datblygu ac adolygu polisi, gan gynnwys dadansoddi effaith penderfyniadau.

Swyddog Cyswllt:

Swyddog Moderneiddio Addysg

Ffôn: 01824 712043

Mae tudalen hwn yn fwriadol wag

Atodiad 1: Ymateb 1 – Derbyniwyd 04/02/19

Holiadur Rhieni Ysgol Rhewl – Ionawr 2019

Yn dilyn cau Ysgol Rhewl yn Haf 2018, mae Cyngor Sir Ddinbych yn ceisio adborth gan rieni'r ysgol. Bydd canfyddiadau'r holiadur hwn yn cael eu hadrodd i Gyngorwr Cyngor Sir Ddinbych.

Rydym yn gofyn i chi gwblhau'r holiadur a'i ddychwelyd erbyn **21 Chwefror 2019** i'n galluogi i gynnwys eich safbwyntiau dienw o fewn yr adroddiad.

1. Beth yn eich barn yw effaith cau Ysgol Rhewl ar:

	Negyddol iawn	Negyddol	Niwtral	Cadarnhaol	Cadarnhaol iawn
a. Ansawdd yr Addysg			✓		
b. Cymdeithasol/hapusrwydd eich plentyn				✓	
c. Y Gymraeg			✓		
d. Y gymuned		✓			
e. Amser teithio i'r ysgol	✓				

2. Beth yn eich barn yw'r tri effaith fwyaf sydd wedi bod ar fywyd addysg eich plant?
Ystafell ddosbarth prysur iawn yn awr. Nid yw ei alluoedd wedi eu ymestyn yr un fath gan fod argaeledd yn gyfyngedig gan fod yr ystafell ddosbarth yn llawn
3. A oedd y gweithgaredd pontio i ysgol a lleolwyd eich plentyn yn ddigonol?
Oedd, ychydig o ymweliadau ar wahân a diwrnodau blasu
4. A gawsoch chi ddigon o ymgysylltiad gan yr ysgol a leolwyd y plant?
 Do
5. A wnaethoch chi ddefnyddio'r daleb iwniform ysgol a ddarparwyd?
 Do
6. Ydy eich safbwyntiau am ysgolion yn cau wedi newid o ganlyniad i'ch profiad?
 Naddo
7. Beth yw'r gwersi yr ydych yn credu y dylai Cyngor Sir Ddinbych ddysgu o hyn?
Gwrando ar rieni a disgyblion a'u rhesymau a syniadau

Ymateb 2 – Derbyniwyd 11/02/19

Holiadur Rhieni Ysgol Rhewl – Ionawr 2019

Yn dilyn cau Ysgol Rhewl yn Haf 2018, mae Cyngor Sir Ddinbych yn ceisio adborth gan rieni'r ysgol. Bydd canfyddiadau'r holiadur hwn yn cael ei adrodd i Gynghorwyr Cyngor Sir Ddinbych.

Rydym yn gofyn i chi gwblhau'r holiadur a'i ddychwelyd erbyn **21 Chwefror 2019** i'n galluogi i gynnwys eich safbwyntiau dienw o fewn yr adroddiad.

1. Beth yn eich barn yw effaith cau Ysgol Rhewl ar:

	Negyddol lawn	Negyddol	Niwtral	Cadarnhaol	Cadarnhaol iawn
a. Ansawdd yr Addysg			✓		
b. Cymdeithasol/ hapusrwydd eich plentyn		✓			
c. Y Gymraeg<			✓		
d. Y gymuned			✓		
e. Amser teithio i'r ysgol		✓			

2. Beth yn eich barn yw'r tri effaith fwyaf sydd wedi bod ar fywyd addysg eich plant?

Mwy o blant yn y dosbarth

Dulliau addysgu gwahanol

Ceisio ail ymgynffwrdd

3. A oedd y gweithgaredd trosglwyddo i ysgol a lleolwyd eich plentyn yn ddigonol?

Na

4. A gawsoch chi ddigon o ymgysylltiad gan yr ysgol a leolwyd y plant?

Rhesymol

5. A wnaethoch chi ddefnyddio'r daleb iwnniform ysgol a ddarparwyd?

Do, roedd yn ychydig o help

6. Ydy eich safbwyntiau am ysgolion yn cau wedi newid o ganlyniad i'ch profiad?

NA, yn anghytuno'n llwyr

7. Beth yw'r gwersi yr ydych yn credu y dylai Cyngor Sir Ddinbych ddysgu o hyn?

Nid ydych eisiau gwybod beth yw fy marn i

Atodiad 2: Sylwadau a ddaeth i law gan ysgolion sy'n derbyn disgyblion.

C1. Yn ystod tymor yr Haf, a gawsoch chi gyfleoedd a chymorth digonol i ymgysylltu â disgyblion a'u teuluoedd?

- Rwy'n credu ein bod wedi cael.
- Cafodd y disgyblion gyfle i fynychu diwrnod pontio a bu i rieni ymweld yn ystod y flwyddyn.
- Do. Cefais fy ngwahodd i Ysgol Rhewl i gwrdd â disgyblion ac i gael trafodaeth gyda'r athrawon. Yn ystod yr ymweliad, roedd aelod o staff allanol yn cefnogi disgybl yn bresennol. Roedd y cyfle hwn i ymgysylltu yn ddefnyddiol iawn.
- Hyd y gwn i, ni chawsom unrhyw gyfle i gysylltu â theulu ar wahân i'r diwrnod blasu y gwnaethom gynnig i'r plentyn a ddaeth atom ni.

C2. A gawsoch wybodaeth ddigonol gan Ysgol Rhewl ynghylch pob disgybl unigol?

- Dim felly, ond dim mwy na llai na'r plant eraill pan maent yn dod i'r ysgol.
- Ni chafwyd gwybodaeth gan Ysgol Rhewl.
- Cafodd yr ysgol ffeil ar gyfer pob plentyn. Roedd y rhain yn ddefnyddiol iawn.
- Ni chefais unrhyw wybodaeth o gwbl gan Ysgol Rhewl ynghylch y plentyn a ddaeth i fy nosbarth.
- Do – cafodd yr ysgol ffeil y disgybl.

(Sylwer: Yn dilyn ymatebion gan yr ysgolion yn nodi na dderbyniwyd unrhyw wybodaeth, gwnaethpwyd wiriadau pellach gyda'r ysgolion perthnasol, a chafwyd gadarnhad bod yr holl ffeiliau wedi cael eu derbyn).

C3. A oes unrhyw wersi y gellir eu dysgu gan y Gwasanaethau Addysg a Phlant wrth gefnogi disgyblion wrth drosglwyddo o un ysgol i un arall o ganlyniad i gau ysgolion?

- Efallai y byddai'n syniad i'r pennaeth sy'n derbyn fynd allan i'r ysgol i ymweld â disgyblion a rhieni yn y sefyllfa gyfredol cyn iddynt symud drosodd.
- Mae angen sicrhau bod yr ysgolion sydd yn cau yn cael anogaeth a'r amser i drosglwyddo unrhyw wybodaeth.
- Roeddwn i'n credu bod y trefniadau'n ddigonol.
- Roedd y plentyn a ddaeth ataf yn teimlo'n drist iawn bod yr ysgol yn cau ac mae dal yn teimlo'n gryf am y peth. Nid wyf yn credu roedd digon o gefnogaeth wedi'i roi cyn i'r ysgol gau. Byddwn wedi gwerthfawrogi rhyw sgoriau asesu blaenorol a/ neu lyfrau o Ysgol Rhewl i weld ble roedd y plentyn yn dechrau.

Mae tudalen hwn yn fwriadol wag

Atodiad 3: Sylwadau gan y Pennaeth Dros Dro yn Ysgol Rhewl

C1. Yn ystod tymor yr Haf, a gawsoch chi ddigon o gymorth yn eich rôl gan yr adran Gwasanaeth Addysg a Phlant?

A1. Yn bersonol, oherwydd dibynadwyedd, ymroddiad, empathi a phroffesiynoldeb a ddangoswyd yn ystod y cyfnod hwn, cafodd effaith gadarnhaol ar ein hyder ac ymddiriedolaeth y bydd yr ysgol yn parhau i fod mewn dwylo diogel, ac mi wnaeth y broses fod yn haws drwy fod yn onest wrth ddarparu atebion a'n hysbysu.

C2. A oedd cymorth ac ymgysylltiad digonol i ddisgyblion a'u rhieni gan Benaethiaid ysgolion a oedd yn derbyn disgyblion o Ysgol Rhewl?

A1. Nid oedd hyn yn gyson drwy gydol y clwstwr, roedd rhai penaethiaid yn ymdrechu i ddod i adnabod y disgyblion, a'u gwneud hwy a'u teuluoedd a'r staff deimlo eu bod yn cael eu gwerthfawrogi. Mae sefydliadau clwstwr gyda llawer mwy o strwythur yn y broses trosglwyddo rhwng sectorau cynradd ac uwchradd, ac mewn gwirionedd maent yn dechrau yn gynt yn y flwyddyn academaidd.

Argymhelliad arall – Er budd y disgyblion, rhieni, staff, Awdurdod Lleol ac i ddangos trugaredd a pharch at unrhyw un sydd yn mynd drwy'r profiad hwn, cydweithio'n well ac angen trefnu, cadarnhau a chadw at weithgareddau addysgeg o fewn anghenion clwstwr, roedd hyn yn lleihau problemau gyda straen a phryder, gan gefnogi amgylchedd ddysgu cadarnhaol – y plant yn dod yn gyntaf!

C3. A oes unrhyw wersi y gellir eu dysgu gan y Gwasanaethau Addysg a Phlant wrth gefnogi staff o ganlyniad i gau ysgolion?

A1. Ni fyddwn wedi gallu gofyn neu ddisgwyl mwy gan y tîm Gwasanaethau Addysg a Phlant. Fodd bynnag, roedd cwestiynau yn codi'n aml gan rieni a staff a oedd yn cael eu rhoi ymlaen, ond roedd problem gyda'r ymateb gan roedd rhaid i A ofyn wrth B, a wedyn gofyn i C am ateb.

Mae tudalen hwn yn fwriadol wag

Adroddiad i'r:	Pwyllgor Craffu Cymunedau
Dyddiad y Cyfarfod:	9 Mai 2019
Aelod / Swyddog Arweiniol:	Aelod Arweiniol Cyllid, Perfformiad ac Asedau Strategol / Rheolwr Contractau a Pherfformiad, Cyllid
Awdur yr Adroddiad:	Rheolwr Contractau a Pherfformiad, Cyllid
Teitl:	Credyd Cynhwysol

1. Am beth mae'r adroddiad yn sôn?

Mae'r adroddiad yn sôn am effaith Credyd Cynhwysol ar wasanaethau'r Cyngor a phreswylwyr y sir, effeithiolrwydd y mesurau lliniaru a'r cynlluniau ar gyfer y dyfodol.

2. Beth yw'r rheswm dros lunio'r adroddiad hwn?

Yn dilyn adroddiad i'r Pwyllgor Craffu Cymunedau ym mis Mai 2018, gofynnodd y Pwyllgor am adroddiad ar:

- (i) Effaith cyflwyno Credyd Cynhwysol (gwasanaeth llawn) ar wasanaethau'r Cyngor a phreswylwyr 12 mis ar ôl ei gyflwyno i'r mwyafrif yn y sir;
- (ii) Effeithiolrwydd mesurau'r Cyngor a'i bartneriaid er mwyn lliniaru effaith cyflwyno Credyd Cynhwysol ar breswylwyr a gwasanaethau'r Cyngor, gan gynnwys gwersi a ddysgwyd; a
- (iii) Y gwaith a wneir i liniaru'r effaith ar wasanaethau a phreswylwyr yn barod ar gyfer symud derbynwyr budd-daliadau i Gredyd Cynhwysol.

3. Beth yw'r Argymhellion?

Ystyried cynnwys yr adroddiad, darparu sylwadau a pharhau i gefnogi'r dull a ddefnyddir gan swyddogion i gyflwyno'r prosiect, sef y Bwrdd Credyd Cynhwysol.

4. Manylion yr adroddiad

4.1 Cefndir

Mae Credyd Cynhwysol yn rhan o raglen diwygio lles Llywodraeth y DU ac mae'n fudd-dal ar sail prawf modd gan yr Adran Gwaith a Phensiynau sy'n disodli'r chwe phrif fudd-dal/credyd treth. Fel yr adroddwyd yn flaenorol, mae newid mawr o'r fath yn effeithio ar ein preswylwyr a'n gwasanaethau.

Cam Presennol – 'mudo naturiol': dim ond hawlwy'r newydd a hawlwy'r budd-daliadau 'etifeddol' mewn oed gwaith sydd â newidiadau i'w hamgylchiadau sy'n gallu hawlio Credyd Cynhwysol. Mae Sir Ddinbych a gweddill y Deyrnas Unedig ar y cam hwn (de Sir Ddinbych ers mis Hydref 2017 a gweddill y sir ers mis Ebrill 2018).

Y Cam Nesaf – 'mudo a reolir': bydd yr Adran Gwaith a Phensiynau yn symud hawlwy'r budd-daliadau 'etifeddol' sydd mewn oed gwaith i Gredyd Cynhwysol. Mae'r Adran Gwaith a Phensiynau wedi arafu'r cynlluniau cenedlaethol ar gyfer y broses

hon. Rhagwelir na fydd y broses hon yn dechrau yn Sir Ddinbych tan o leiaf 2020, ac mae'r dyddiad cwblhau wedi'i newid o 2022 i 2023. Byddwn yn gweithio'n agos gyda'r Adran Gwaith a Phensiynau i egluro'r llinell amser ar gyfer Sir Ddinbych a byddwn yn cyfathrebu hyn drwy'r Bwrdd Credyd Cynhwysol.

4.2 Effaith y 12 mis cyntaf ar wasanaethau a phreswylwyr

Newid mewn amgylchiadau personol sy'n sbarduno hawliad i Gredyd Cynhwysol, felly roedd rhagfynegi'r niferoedd yn anodd ar y cychwyn. Fodd bynnag, yn ystod y 12 mis diwethaf rydym wedi gweld llif cyson o breswylwyr Sir Ddinbych yn hawlio Credyd Cynhwysol. Erbyn diwedd mis Mawrth 2019, roedd 3148 o bobl yn Sir Ddinbych yn hawlio Credyd Cynhwysol (atodiad 1). Yn barod ar gyfer Credyd Cynhwysol yn Sir Ddinbych, ym mis Gorffennaf 2017 sefydlwyd Bwrdd Credyd Cynhwysol i gynnal paratodau helaeth, ymgysylltu â gwasanaethau, rhagfynegi'r effaith a dechrau symud hawlwr i daliadau Credyd Cynhwysol. Mae'r Bwrdd yn cynnwys yr holl wasanaethau sydd wedi'u heffeithio, Cyngor ar Bopeth Sir Ddinbych a'r Adran Gwaith a Phensiynau. Mae ganddo gofrestr risg gynhwysfawr a strategaeth gyfathrebu (sydd wedi'u cylchredeg eisoes). Mae ein dull 'achub y blaen' wedi ein helpu i liniaru effeithiau sylweddol ar gam cynnar. Mae manylion yr effaith ar wasanaethau allweddol a defnyddwyr gwasanaeth ynghlwm wrth atodiad 2.

Yn ogystal â chyflwyno Credyd Cynhwynol, mae sawl newid deddfwriaethol wedi bod. Mae'r newidiadau hyn wedi bod mewn dwy ran:-

- i. Newidiadau'r Adran Gwaith a Phensiynau i bolisi Credyd Cynhwysol – anrhagweladwy ac aml e.e. pythefnos ychwanegol o fudd-dal tai, gyda goblygiadau proses allweddol i'r Cyngor (ers mis Ebrill 2018 mae hawlwr sydd wedi bod yn derbyn budd-dal tai yn union cyn hawlio Credyd Cynhwysol yn derbyn taliad trosiannol, sef pythefnos o fudd-dal tai, pan fyddant yn hawlio Credyd Cynhwysol. Ni thelir hwn yn ôl a'i fwriad yw cwrdd â chostau rhent a lleddfu'r broses o aros am y taliad Credyd Cynhwysol cyntaf).
- ii. Deddfwriaeth arall – bu'n rhaid rheoli problemau cychwynol o ddiffyg cydweddoldeb rhwng Credyd Cynhwysol a deddfwriaethau eraill / prosesau'r Cyngor. Yna roedd yn rhaid cymhwyso newidiadau i ddeddfwriaeth e.e. mae'r meini prawf ar gyfer derbynwyr Credyd Cynhwysol sydd yn hawlio prydau ysgol am ddim wedi newid ar 1 Ebrill 2019 ac mae'n diogelu'r rheiny sydd eisoes yn derbyn prydau ysgol am ddim.

Mae cadernid y Bwrdd Credyd Cynhwysol wedi golygu bod y newidiadau deddfwriaethol wedi'u cyfathrebu'n gyflym i'r gwasanaethau perthnasol, sydd wedi'u mabwysiadu yn briodol i gefnogi preswylwyr a/neu reoli prosesau mewnol yn ôl yr angen. Lle bo'n berthnasol, mae hyn wedi cynnwys cydweithio ar draws gwasanaethau.

4.3 Effeithiolrwydd y mesurau lliniaru a'r gwersi a ddysgwyd

Mae'r Bwrdd Credyd Cynhwysol gyda'r holl wasanaethau a effeithir arnynt wedi bod yn llwyddiant ysgubol. Mewn sawl Cyngor arall, ni cheir byrddau o'r fath neu mae ganddynt fyrddau sy'n canolbwyntio mwy ar y gwasanaeth Refeniw a Budd-daliadau. Mae ein dull yn wahanol gan ein bod wedi cynnwys gwasanaethau rheng flaen yn ogystal â gwasanaethau cefnogi fel y Tîm Cyfathrebu, y Gwasanaethau Democratiaidd, Cyllid ac AD. Mae hyn wedi arwain at ddealltwriaeth ehangach o'r effaith a rhaglen fwy cwmpasog o fesurau lliniaru effeithiol.

Mae'r Adran Gwaith a Phensiynau a Chyngor ar Bopeth Sir Ddinbych yn eistedd ar y Bwrdd Credyd Cynhwysol, ac mae'r cydweithio agos rhwng y tri sefydliad wedi bod yn werthfawr iawn. Mae'n bosibl y bydd ar y rheiny sy'n hawlio Credyd Cynhwysol gan yr Adran Gwaith a Phensiynau angen gwasanaethau'r Cyngor (e.e. gostyngiad treth y cyngor, prydau ysgol am ddim neu hyd yn oed raglen atal digartrefedd) a gwasanaethau Cyngor ar Bopeth Sir Ddinbych (e.e. cyngor ar gyllidebu, gwneud y mwyaf o incwm a rheoli dyledion). Mae gweithio'n dda gyda'n gilydd yn golygu darpariaeth gwasanaeth gysylltiedig ar gyfer preswylwyr. Mae cydleoli staff y Cyngor a staff Cyngor ar Bopeth Sir Ddinbych yng Nghanolfan Waith y Rhyl yn enghraifft dda o hyn. Yn ystod y 12 mis diwethaf mae ein haelod o staff yn y Ganolfan Waith yn y Rhyl wedi cynnal 1038 o apwyntiadau gyda phreswylwyr Sir Ddinbych, gan gyflwyno llawer o wasanaethau'r Cyngor i bobl sy'n mynd i'r Ganolfan Waith i hawlio Credyd Cynhwysol. Mae astudiaethau achos cydleoli Cyngor Sir Ddinbych a Chyngor ar Bopeth Sir Ddinbych ynghlwm (atodiad 3 ar gyfer Cyngor Sir Ddinbych ac atodiad 4 ar gyfer Cyngor ar Bopeth Sir Ddinbych).

Rydym hefyd yn gweithio gyda chynghorau eraill yng Nghymru a Chymdeithas Llywodraeth Leol Cymru i rannu syniadau a chytuno ar ddulliau cyffredin. Mae hynny wedi bod yn ymarfer gwerthfawr iawn oherwydd, er bod Credyd Cynhwysol wedi'i gyflwyno mewn sawl ardal yn y Deyrnas Unedig, rydym yn dal yn dod ar draws cymhlethdodau a chanlyniadau anrhagweledig yn sgil y polisi Credyd Cynhwysol nad yw'r llywodraeth na'r Adran Gwaith a Phensiynau wedi'u datrys eto.

Mae manylion y mesurau sydd wedi'u cymryd gan wasanaethau unigol ynghlwm wrth atodiad 2.

- 4.4 Gwaith ar y gweill i liniaru'r effeithiau yn barod ar gyfer mudo derbynwyr budd-daliadau
Mae'r Adran Gwaith a Phensiynau a Llywodraeth Cymru yn amcangyfrif y bydd oddeutu traean o aelwydydd y DU/Cymru yn hawlio Credyd Cynhwysol erbyn cyflwyno'r rhaglen yn llawn (h.y. diwedd 2023). Tra bod 'mudo a reolir' wedi'i oedi, oherwydd y niferoedd a ragfynegir, rydym yn gweithio'n rhagweithiol i baratoi. Yn bwysig, mae'r broses o 'fudo naturiol' yn parhau felly mae'r niferoedd hynny yn parhau i gynyddu. Hefyd, ers 1 Chwefror 2019, Credyd Cynhwysol yw'r budd-dal 'mudo naturiol' sydd ar gael i deuluoedd gyda mwy na 2 o blant (roedd y teuluoedd hyn wedi'u heithrio o'r blaen).

Gan fod dull ein Bwrdd Credyd Cynhwysol wedi bod yn llwyddiannus rydym yn cynnig parhau i ddefnyddio'r fframwaith hwn a pharhau gyda'r gweithgareddau presennol, gan gynnwys gweithio mewn partneriaeth, cydleoli staff ac ymgysylltu â Chymdeithas Llywodraeth Leol Cymru a chynghorau eraill. Mae'r ffrydiau gwaith newydd a mwy penodol yn cynnwys:

- Defnyddio dadansoddiad data diweddar gan ymgynghorwyr allanol i sefydlu prosiectau i dargedu cefnogaeth i'r bobl fwyaf diamddiffyn e.e. dull dros y ffôn i breswylwyr penodol sy'n gallu hawlio Taliad Disgresiwn at Gostau Tai
- Cydweithio gyda'r Adran Gwaith a Phensiynau ar achos busnes swydd newydd yng Nghanolfan Waith y Rhyl i ategu'r aelod o staff sydd gan y Cyngor yno
- Diweddarau ein ffilmiau byrion ar sut y gall hawlwyr Credyd Cynhwysol dderbyn cymorth gan Gyngor ar Bopeth Sir Ddinbych a chefnogaeth ddigidol yn ein llyfrgelloedd

- Gweithio gyda Chyngor ar Bopeth Sir Ddinbych i sicrhau bod preswylwyr Sir Ddinbych yn manteisio i'r eithaf ar y gefnogaeth Credyd Cynhwysol y bydd yr Adran Gwaith a Phensiynau a Chyngor ar Bopeth yn ei gynnig fis Ebrill 2019
- Mae Llywodraeth Cymru wedi comisiynu dadansoddiad ystadegol manwl o effaith Credyd Cynhwysol ar draws Cymru. Rydym yn aros am y canlyniadau (a fydd ar gael ddechrau 2020) a'r wybodaeth benodol ar Sir Ddinbych i gefnogi ein proses strategol a gweithredol o wneud penderfyniadau

Ceir llawer o fentrau penodol i wasanaethau, fel y nodir yn atodiad 2.

5. Sut mae'r penderfyniad yn cyfrannu at y Blaenoriaethau Corfforaethol?

Nid yw Credyd Cynhwysol yn benderfyniad y Cyngor. Mae'n fudd-dal lles Llywodraeth y DU a gyflwynir gan yr Adran Gwaith a Phensiynau ac felly nid yw wedi'i ddylunio â'n Blaenoriaethau Corfforaethol mewn golwg.

6. Faint fydd yn ei gostio a sut fydd yn effeithio ar wasanaethau eraill?

Nid oes costau uniongyrchol i'r Cyngor wrth gyflwyno Credyd Cynhwysol. Fodd bynnag, mae'r gwahaniaethau rhwng Credyd Cynhwysol a budd-daliadau 'etifeddol' yn creu anawsterau ar gyfer rhai preswylwyr, yn cynyddu'r galw am rai gwasanaethau Cyngor ac yn rhoi pwysau ar wasanaethau eraill (atodiad 2). Fodd bynnag, oherwydd ffactorau ychwanegol megis diwygiadau lles eraill, nid yw bob tro yn bosibl gwahanu costau sydd i'w priodoli i Gredyd Cynhwysol yn unig. Serch hynny, bydd y Bwrdd Credyd Cynhwysol yn parhau i fonitro'r effaith yn ystod y cam presennol hwn o 'fudo naturiol' yn ogystal ag effaith 'mudo a reolir'.

Ychydig iawn o gyllid y mae'r Adran Gwaith a Phensiynau wedi'i ddarparu i gynghorau tuag at gostau gefnogaeth benodol i hawlwyr Credyd Cynhwysol. Mae rhai Cynghorau wedi darparu'r gwasanaethau hynny eu hunain, ac eraill wedi defnyddio'r rhan fwyaf o'r cyllid i brynu cefnogaeth gan Gyngor ar Bopeth, gan gadw oddeutu £15,000 ar gyfer cefnogaeth ddigidol gan y Gwasanaeth Llyfrgell. Fodd bynnag, ym mis Ebrill 2019 gwnaeth yr Adran Gwaith a Phensiynau benderfyniad cenedlaethol i ddargyfeirio cyllid o gynghorau a'i ddarparu'n uniongyrchol i Gyngor ar Bopeth. Oherwydd ein partneriaeth agos, a bod ein Cyngor ar Bopeth lleol (Cyngor ar Bopeth Sir Ddinbych) eisoes yn darparu rhan fawr o'r gwasanaeth hwn yn Sir Ddinbych, mae'r effaith arnom wedi'i gyfyngu i oddeutu £15,000 a delir i'r Gwasanaeth Llyfrgell.

7. Beth yw prif gasgliadau'r Asesiad o'r Effaith ar Les?

Nid yw'n briodol i'r Cyngor baratoi Asesiad o'r Effaith ar Les ar Gredyd Cynhwysol gan nad yw'n gynnig neu'n benderfyniad i'r Cyngor ond i Lywodraeth y DU. Mae Llywodraeth y DU wedi paratoi ei hasesiad ei hun – [dolen i'r ddogfen](#).

8. Pa ymgynghoriadau a gynhaliwyd gyda Chraffu ac eraill?

- Ar 17 Mai 2018 cyflwynwyd adroddiad i'r Pwyllgor Craffu Cymunedau ar effaith debygol cyflwyno Credyd Cynhwysol ar wasanaethau'r Cyngor a phreswylwyr, ac ar y cynllunio a'r paratodau hyd hynny

- Rydym yn parhau i gyflwyno briffiau rheolaidd i'r Pennaeth Cyllid / Swyddog Adran 151 ac yn eu tro i dîm y Prif Weithredwr a'r Uwch Dîm Arweinyddiaeth
- Mae'r Bwrdd Credyd Cynhwysol yn cyfathrebu gyda'r holl wasanaethau a effeithir arnynt a chyda partneriaid allweddol i sicrhau bod pawb yn derbyn y briff ac wedi'u cysylltu. Cynhelir cyfarfodydd ffurfiol yn rheolaidd, sydd wedi'u cefnogi'n dda ac yn ennyn cyfranogiad da

9. Datganiad y Prif Swyddog Cyllid

Mae'r Cyngor wedi bod yn hynod ragweithiol ac arloesol yn ei ddull i ddeall a rheoli effaith y diwygiadau lles ar breswylwyr a gwasanaethau'r Cyngor. Drwy weithio'n agos gyda gwasanaethau'r Cyngor ac mewn partneriaeth â Chyngor ar Bopeth Sir Ddinbych, Civica a'r Adran Gwaith a Phensiynau, mae'r Cyngor wedi datblygu dealltwriaeth dda o'r effeithiau gwahanol a'r ymyriadau sydd wedi'u gweithredu, a'r newidiadau i wasanaethau o ganlyniad. Mae'r cyllid a ddarperir gan yr Adran Gwaith a Phensiynau, drwy'r grant gweinyddu, yn parhau i'n gwanhau. Mewn theori, dylai llwythi achos cynghorau leihau wrth i Gredyd Cynhwysol ddisodli'r budd-dal tai. Fodd bynnag, nid yw'r llwyth gwaith yn lleihau gan fod prosesau eraill wedi'u cyflwyno (gweler atodiad 2, tudalen 6). Nid yw'r prosesau ychwanegol hyn wedi'u cydnabod na'u cyllido gan yr Adran Gwaith a Phensiynau, ac maent yn achosi pwysau ariannol ychwanegol i'r Cyngor.

10. Pa risgiau sydd yna ac oes yna unrhyw beth y gallwn ei wneud i'w lleihau?

Nid oes risgiau yn gysylltiedig â'r argymhelliad yn yr arddodiad hwn h.y. cefnogi gwaith parhaus y Bwrdd Credyd Cynhwysol. Rheolir risgiau gweithredol drwy'r Bwrdd Credyd Cynhwysol.

11. Pŵer i wneud y Penderfyniad

Mae Adran 7.2.3 Cyfansoddiad y Cyngor yn nodi y gall Pwyllgorau Craffu ystyried unrhyw fater sy'n effeithio ar ardal neu breswylwyr y Cyngor.

Swyddog Cyswllt:

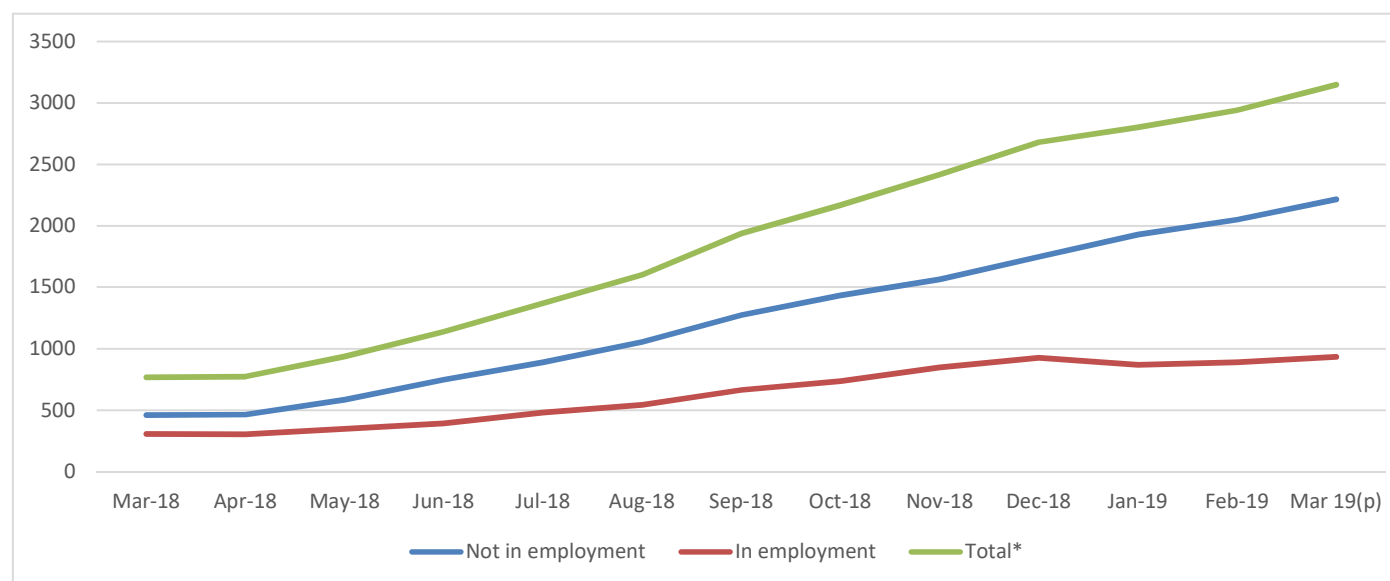
Rheolwr Contractau a Pherfformiad, Cyllid
Ffôn: 01824 712449

Mae tudalen hwn yn fwriadol wag

People on Universal Credit :

Denbighshire / Sir Ddinbych

	Mar-18	Apr-18	May-18	Jun-18	Jul-18	Aug-18	Sep-18	Oct-18	Nov-18	Dec-18	Jan-19	Feb-19	Mar 19(p)
Not in employment	460	465	587	748	889	1056	1274	1434	1565	1749	1928	2050	2216
In employment	306	305	348	392	482	545	664	737	848	927	871	891	934
Total*	768	774	937	1140	1370	1602	1939	2170	2416	2681	2803	2941	3148

Source: Department for Work and Pensions

* Statistical disclosure control has been applied to this table to avoid the release of confidential data. Totals may not sum due to the disclosure control applied

(p) Figures marked "p" are provisional

Mae tudalen hwn yn fwiadol wag

Citizens Advice Denbighshire

<p>Expected impact of UC on residents and service</p> <p><u>Impact on customers:</u> We anticipated with the full service roll out an increased demand for advice and digital support due to impact of change and uncertainty, the requirement for digital claim and ongoing support to maintain the UC account. We knew people could be challenged financially in the initial claim assessment period and in cases of natural migration to UC also for some there may be an option to stay on legacy benefits.</p> <p><u>Impact on Service:</u> Expected increased demand predominantly in Rhyl and knew it was important for staff and volunteers to be trained in advice and support for UC and we also knew that clients would need access to digital facilities and support to access digital services. We also anticipated an increased need for our money advice services.</p>
<p>Mitigation put in place</p> <ul style="list-style-type: none"> • Trained all staff and volunteers on all aspects of UC • Provided digital support to claimants across Denbighshire • Employed a UC adviser • Co-located at Rhyl Job Centre • Established strong relationships within DWP to ease solutions for complex issues • Provided personal budgeting service under contract to DCC • Increased outreach services • Set up and extended online referral system to our service • Worked in partnership with library service on assisted digital services
<p>Actual impact to date (April 2018 – March 2019)</p> <p><i>781 Denbighshire residents advised on Universal Credit – 20% of working age clients</i> <i>484 Personal Budgeting Support sessions (208 predicted by DWP)</i> <i>250 Assisted Digital Support sessions (120 predicted by DWP)</i></p> <p><i>25% of Universal Credit clients present with at least 1 debt issue</i> <i>32% of working age non-UC clients present with at least 1 debt issue</i></p> <p><i>12% of Universal Credit clients have received a food bank voucher from us</i> <i>8% of non-UC working age clients have received a food bank voucher from us</i></p>
<p>Lessons learnt</p> <ul style="list-style-type: none"> • Preparation and planning proved effective. We have been able to provide the service our clients need, when, and how they need it • Referrals from partner agencies including DCC have been effective and appropriate • We have helped many vulnerable clients, and others who needed support but many UC claimants have self managed and not accessed our service • Some issues were more complex than anticipated (all parties are learning including the DWP) • Personal Budgeting Support was useful in the initial assessment phase but had more impact when we developed a two stage approach, to include after payment
<p>Going forward</p> <ul style="list-style-type: none"> • Citizens Advice are now contracted to provide UC Help to Claim service which will enable us to assist clients to claim. • Personal Budgeting Support is no longer funded and we are continuing to deliver whilst seeking new funding. • We continue to be co-located at Rhyl Job Centre as part of the Help to Claim offer and Help to Claim also supports south Denbighshire customers, including at Wrexham Job Centre. • CAD has been selected by the national organisation as the Best practice Lead for all CAs in North Wales and Powys. We have seconded a member of our team to the national organisation which provides us with a direct access route for support and for influencing on behalf of our clients to government level.

Community Support Services

<p>Expected impact of UC on residents and service</p> <ul style="list-style-type: none"> • Presentations to Homelessness Prevention have continued to rise, including a 13.5% increase between 17/18 and 18/19 and a number of welfare reforms, including UC (but also the ‘bedroom tax’, the cap on family allowance, and the shared room rate for under 35s) have played a part in this. • Currently 31.5 % of households in temporary accommodation are claiming Universal Credit. • Complex Disability team have found that for those citizens in transition from children to adult services the process of applying for UC is longer. • Community Navigators have reported that they have had a few referrals where citizens are waiting for UC and have needed food bank vouchers due to the time it is taking to get started and the change from weekly/ fortnightly to monthly pay.
<p>Mitigation put in place</p> <ul style="list-style-type: none"> • Website information • New IT system • All frontline staff have UC awareness sessions. • Established good communication channels with Citizens Advice Denbighshire to refer customers. • Over the last year Supporting People have been funding a Homelessness Prevention Navigator post based at Rhyl Job Centre, offering advice and assistance around UC, with a focus on preventing crisis point, e.g. homelessness. • Identification of early cases for preventative work. • Close working links with Housing Enforcement and landlords to support cases at risk of homelessness. • Utilising DHP to ensure where possible vulnerable tenants are in the best position possible prior to UC roll out.
<p>Actual impact to date (April 2018 – March 2019)</p> <p>Within homelessness we do not collect data in relation to the reasons why people present as homeless, we just record the number of households presenting. As a result the information we have on the reasons why households present as homeless are anecdotal. However during the last 12 months 70% of the households that presented as homeless and were accommodated in emergency / temporary accommodation are single people under the age of 35. We are struggling to find permanent accommodation for this age group due to Welfare Reform, such as the Local Housing Allowance Benefit Cap. Similarly within the wider Community Support Services UC does not feature as a reason for referral, but is anecdotally collected as an issue when supporting our citizens.</p>
<p>Lessons learnt</p> <p>Currently there is minimal impact on those households in our leased portfolio as homeless cases are safeguarded by housing benefit whilst in temporary accommodation.</p> <p>For Syrian Refugee Families we have commissioned the British Red Cross to support families for up to the first 2 years of resettlement in Denbighshire. The British Red Cross will assist families with navigating the welfare benefits system. There is also a drop in centre for families to take letters for interpretation.</p>
<p>Going forward</p> <p>We are working across all council departments to implement solutions to address homelessness within the County which includes addressing issues impacted by Universal Credit and Welfare Reform.</p> <p>Awareness raising with people in temporary accommodation for expected move on into the private rented sector and to ensure claims for UC housing costs are made at the point of tenancy start date to mitigate any loss of housing costs payments through Renting Ready Training.</p>

Education & Children's Services

Expected impact of UC on residents and service
Anticipated rise in demand from people and families in Denbighshire seeking support from our services as they move to Universal Credit and then the impact this would have on our resources.
Mitigation put in place
<ul style="list-style-type: none"> • Training and awareness sessions for frontline staff • Referral to other agencies as needed including Citizens Advice Denbighshire
Actual impact to date (April 2018 – March 2019)
<ul style="list-style-type: none"> • Increases in referrals to family and youth support services • Increased use of food banks or fair-share food schemes • Reports of people having to borrow money from friends or take out loans in order to buy food and electricity
Lessons learnt
<p>The transition to universal credit has been difficult for some vulnerable individuals and families due to</p> <ul style="list-style-type: none"> • a long gap before receiving payment • difficulty understanding the process
Going forward
<p>Increase in demand on our services from families being referred due to homelessness, risk of becoming homeless through rent arrears or as a result of lack of money to pay for food and energy bills.</p> <p>Larger families transferring to Universal Credit from 1st Feb 2019 and whether we will see an increase in numbers.</p> <p>We are attempting to mitigate the above impact by ensuring that staff are aware of the Universal Credit process and where to signpost people for support at the earliest possible sign of difficulty.</p>

Housing

<p>Expected impact of UC on residents and service</p> <p>Impact on our customers: Income projections inevitably see an increase in arrears due to tenants UC payments being in arrears, as this financial year sees the introduction of larger families onto Universal Credit we also expect an increase in demand for support both digital and financial.</p> <p>Impact on our service We have already been managing new UC cases and getting used to DWP UC process to support customers through the process. Additional resources are required to provide customers with advice and support as well as increased payment transactions following direct housing costs and managing rent accounts in larger volumes due to direct payments to customers.</p>
<p>Mitigation put in place</p> <ul style="list-style-type: none"> • Financial Inclusion action plan • Tenant Surgeries/Roadshows • Website information • Getting online events and support • New IT system • Developed a Customer Engagement Contract seen as good practice by HQN • New contact centre to manage increased transaction and workloads • Key to Advice project with Citizens Advice Denbighshire • Trusted partner status with DWP
<p>Actual impact to date (April 2018 – March 2019)</p> <ul style="list-style-type: none"> • We currently have 311 households in receipt of Universal Credit (we have 3423 current tenancies, approx. 1200 are older peoples accommodation who could claim UC until they reach pension age) • As of 01/04/2019 we have arrears on UC of £161,894.20 over 311 UC claimants, this gives an average arrears of £520.56 per case. • Pre UC most tenants who were in receipt of Housing Benefit (HB) had no arrears as HB was paid weekly in advance. The average arrears per case is equal to 6 weeks rent which is as expected due to the UC waiting time. • Research indicates that the amount of arrears is below the national average. • We have had more new claimants than expected, this is expected to increase in the next financial year
<p>Lessons learnt</p> <p>Mitigation measures implemented by the Housing team have been successful and due to UC we have increased the contact/communication with our tenants. Referrals to support agencies have been important to help support the tenants, because of the increased contact to help support tenants through the initial assessment period it has helped to identify other support needs / debt issues and resulted in tenants gaining further support to improve their circumstances. UC arrears is a “cash flow” change from previous weekly Housing Benefit being paid directly onto their rent accounts to monthly UC paid to the tenant</p>
<p>Going forward</p> <ul style="list-style-type: none"> • Continue to develop and deliver the Here to Help campaign • A new structure has been developed for Housing Services with 11 Housing Officers having a patch of approx. 300 properties – this will allow the officers to have closer relationships with tenants to provide additional support and advice where required • Social media campaigns including animations and improved support online • Use of our community bus on our estates at events with trained staff that are able to assist with benefit applications and financial assistance / getting online • Potential impact of 53 week rent year 2019/20

Libraries and One Stop Shops

Expected impact of UC on residents and service
<ul style="list-style-type: none"> Anticipated rise in number of people needing digital assistance to get online to make their UC claim and update their journals – and concerns whether there would be sufficient staffing capacity available in libraries to offer the support needed
Mitigation put in place
<ul style="list-style-type: none"> Library staff trained in supporting UC claimants Co-located provision at Jobcentre by partner organisations to support new UC claimants
Actual impact to date (April 2018 – March 2019)
<ul style="list-style-type: none"> The level of demand for the assisted digital support has not been as high as anticipated, and has fallen over the year as the set-up in Rhyl Jobcentre was established. Q1 – 20; Q2 – 12; Q3 – 6; Q4 - 1 Claimants are using library computers and wifi to maintain their journals and search for jobs, but not requiring a great deal of staff support
Lessons learnt
<ul style="list-style-type: none"> The demand for assisted digital was difficult to predict before the rollout. The support co-located in the jobcentre has coped with the demand.
Going forward
No concerns currently

Revenues & Benefits Team

Expected impact of UC on residents and service
<p>Impact on our customers:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Five week wait for UC award • UC customers receiving monthly benefit payments, in comparison to fortnightly payments prior to UC <p>Impact on our service:</p> <ul style="list-style-type: none"> • All members of staff undergone intensive training on UC processes for customer and the application of UC • UC has increased benefit department's workload by 35% • Increase of 13% in the number of Discretionary Housing Payments (DHP) applications • Impact of UC policy on Council Tax Reduction Scheme process (CTRS)
Mitigation put in place
<ul style="list-style-type: none"> • DCC website information kept up to date • Homelessness Prevention Navigator Role based in the Job Centre • Staff training • Expertise and experience provided by Civica's UC Implementation Manager • Landlord Forum • Atkins Consultants - Free School Meals process • Attendance UC Board Meetings/Tackling Poverty Board Meetings • Working closely with Citizens Advice Denbighshire (CAD) in respect of referrals for budgeting advice and making a claim for UC • Additional staffing resources allocated to support CTRS collection rate
Actual impact to date (April 2018 – March 2019)
<ul style="list-style-type: none"> • 1125 UC claims have generated work for our team • Workload increased by 35% - work generated by a UC claim is more time consuming than previous Housing Benefit claims as there are further stages including processing transitional payments, submission of proformas to DWP and removing customer database indicators • DHP processing is also more time consuming as further stages added before making an award • Housing Benefit overpayments more difficult to recover from UC awards than Housing Benefit awards • Issuing of multiple revised Council Tax bills for some CTRS customers
Lessons learnt
<ul style="list-style-type: none"> • Homelessness Prevention Navigator role has been vital in supporting claimants in all aspects of UC and CTRS • Refernet as a secure link with CAD and has been useful to quickly refer UC customers struggling with budgeting monthly UC payments
Going forward
<ul style="list-style-type: none"> • Continue to develop staff's knowledge of new aspects of UC and its effects on customers and other benefits such as CTRS and Free School Meals • 2019/20 DHP budget has been reduced – this will have an impact on the amount of vulnerable customers within Denbighshire • Social media campaigns including animations and keeping DCC webpages up to date with any UC changes

Co-location of Denbighshire County Council staff member at Rhyl Job Centre – Homelessness Prevention Navigator

Case Study 1

A UC claimant contacted Rhyl Job Centre and spoke to one of the work coaches (DWP staff member). He was homeless, staying temporarily with friends. He had been offered a job in Rhyl but his lack of housing prevented him from being able to commit to it.

The work coach got advice from the Denbighshire County Council's (DCC) co-located staff member about the housing issues and the claimant was quickly referred to DCC's Homeless Drop-In at Russell House. He went there the same day, discussed his options with them. He was eligible for support and they offered him an up-front payment to cover either the deposit or rent in advance for a prospective new property.

He called in to the Job Centre a few days later to say he was able to secure the majority of a deposit and he was just going to view a property in Rhyl. The plan was to secure that property, move in and then be able to start work in his new job. In one go he ceased to be classed as homeless and be able to start work as well. He was delighted with the situation. Three separate departments working together to secure a very positive result for a vulnerable claimant.

Case Study 2

A Denbighshire resident visited Rhyl Job Centre. He had been living off his savings for some time, but these had run out. As a result he had fallen into rent arrears on his home and had been issued an eviction notice by his landlord to leave the property. He was clearly distressed with the situation and he explained that he struggled with mental health problems and had not known where to turn.

He was advised by the Job Centre staff to claim UC as a matter of urgency. In view of his obvious needs (financial and housing) he met with both a DWP Job Centre staff member and the co-located Denbighshire County Council (DCC) staff member at the same time in the Job Centre so he could explain his situation once and receive the combined advice and support he needed in one go.

With support from the DWP staff he successfully made his online UC claim at the Job Centre. Whilst the DCC staff member was able to resolve his housing crisis as follows.

As with all UC claimants he would now have to wait 5 weeks for confirmation of his UC award. However in the meantime he had a court date very shortly regarding the eviction notice. He was eligible to receive support from DCC Homeless Prevention Team (HPT) and so their services were engaged. However to meet strict external regulations HPT would need confirmation of his claim to UC (in particular details around the rent element). But he was not due to receive this for 5 weeks. The claimant gave consent for DCC to request these details on his behalf from Rhyl Job Centre staff. The DCC co-located staff member was able to liaise with the Job Centre staff to receive this information and it was then emailed securely by the DCC staff member to HPT. HPT were able to support the gentleman and subsequently the landlord withdrew the eviction notice and the court date was cancelled.

The communication between the Rhyl Job Centre staff, the DCC co-located staff member and the HPT meant that a vulnerable claimant did not lose his home and his benefit applications were all in hand.

Mae tudalen hwn yn fwriadol wag

Vicky's Story

Vicky is a single lady in her 60s attended Rhyl Job Centre Plus (JCP) for help to claim Universal Credit (UC), she was referred by JCP staff to Citizens Advice Denbighshire's (CAD) co located service. Vicky was a carer for her father who passed away recently, she was entitled to the 8 week run on of Carers Allowance but this was ending as was her Income Support, so she needed to claim UC. Vicky lives in 2 bedroom housing association property.

Vicky has arthritis but this currently does not affect her ability to work, she was not going to mention it on UC application however we advised her that it would be better to put it in the claim so that should it get worse and affect her ability to work DWP would be aware of the ongoing condition. Vicky does not have any internet access at home and needs assistance using computers.

We liaised with Denbighshire County Council's co located staff member at Rhyl Job Centre who confirmed Vicky was entitled to 2 week run on of Housing Benefit and that her Council Tax Reduction application is in place.

CAD Advice and Action:

- UC digital claim form completed and advice given on how to action and respond to work journal messages and how to complete the "To do's" section.
- Advised Vicky they need to log into their UC account regularly, at least once a day if possible.
- ID verification appointment confirmed at Rhyl JCP.
- Advised Vicky that UC is paid calendar monthly (in arrears) and that it will take 5 weeks before the first payment is received.
- Advised Vicky that a request for an advanced payment can be made once ID verification has been successful and had a brief discussion around the amount to request.
- Advised Vicky any advance taken will be recovered from their ongoing UC award over a 12 month period
- Advised Vicky on the claimant commitment that will be agreed when they have at their first appointment with their work coach.
- Advised Vicky of the additional personal budgeting support available after their work coach appointment including a full review of their income and expenditure and completion of a financial statement.
- We suggested Vicky could access digital help and support either at the digital suite at our Rhyl office or at the Jobcentre Plus
- We referred Vicky to the Women's Centre for support and help to cope with her bereavement and loneliness
- We talked to Vicky about her current housing situation, she is an under occupant and made an appointment with her landlord to discuss her housing situation and made a claim for a Discretionary Housing Payment.

We also made an appointment for Vicky a few days later at our Rhyl office for assistance with her electricity bill. Client had a significantly large electricity bill

accrued before her father died, he needed the additional warmth. We contacted energy supplier and negotiated phased repayment of bill and arranged for a pre-payment meter to be installed at Vicky's request. We placed Vicky on the Priority Services Register.

Adroddiad i'r:	Pwyllgor Craffu Cymunedau
Dyddiad y Cyfarfod:	9 Mai 2019
Swyddog Arweiniol:	Cydlynnydd Craffu
Awdur yr Adroddiad:	Cydlynnydd Craffu
Teitl:	Rhaglen Waith Craffu

1. Am beth mae'r adroddiad yn sôn?

Mae'r adroddiad yn cyflwyno drafft rhaglen waith i'r dyfodol y Pwyllgor Craffu Cymunedau i'r aelodau ei hystyried.

2. Beth yw'r rheswm dros lunio'r adroddiad hwn?

Gofyn i'r Pwyllgor adolygu a chytuno ar ei raglen waith i'r dyfodol, a rhoi'r wybodaeth ddiweddaraf i aelodau ar faterion perthnasol.

3. Beth yw'r Argymhellion?

Bod y Pwyllgor yn ystyried yr wybodaeth a ddarparwyd ac yn cymeradwyo, diwygio neu'n newid ei raglen gwaith i'r dyfodol fel y gwêl yn briodol.

4. Manylion am yr adroddiad.

4.1 Mae Adran 7 o Gyfansoddiad Cyngor Sir Ddinbych yn nodi cylch gorchwyl, swyddogaethau ac aelodaeth pob Pwyllgor Craffu. Mae'r Adran hon hefyd yn cynnwys rheolau gweithdrefnau a thrafodaeth ar gyfer cyfarfodydd pwyllgorau.

4.2 Mae'r Cyfansoddiad yn amodi bod yn rhaid i bwyllgorau craffu'r Cyngor baratoi ac adolygu rhaglen ar gyfer eu gwaith i'r dyfodol. Drwy adolygu a blaenoriaethu materion mae modd i aelodau sicrhau fod y rhaglen waith yn cyflwyno rhaglen dan arweiniad yr aelodau.

4.3 Arfer sydd wedi'i fabwysiadu yn Sir Ddinbych ers nifer o flynyddoedd yw bod pwyllgorau craffu'n cyfyngu ar nifer yr adroddiadau a ystyrir mewn unrhyw gyfarfod i uchafswm o bedwar, yn ogystal ag adroddiad rhaglen waith y Pwyllgor ei hun. Nod y dull hwn yw hwyluso cael trafodaeth fanwl ac effeithiol ar bob pwnc.

4.4 Yn y blynyddoedd diweddar mae Llywodraeth Cymru a Swyddfa Archwilio Cymru wedi tynnu sylw at yr angen i gryfhau rôl craffu ar draws llywodraeth leol a gwasanaethau cyhoeddus yng Nghymru, gan gynnwys defnyddio craffu fel modd o ymgysylltu â phreswylwyr a defnyddwyr

gwasanaeth. O hyn ymlaen disgwylir i graffu ymgysylltu'n well ac yn amlach â'r cyhoedd gyda golwg ar sicrhau penderfyniadau gwell a fydd yn y pen draw yn arwain at well canlyniadau i ddinasyddion. Bydd Swyddfa Archwilio Cymru yn mesur effeithiolrwydd craffu wrth gyflawni'r disgwyliadau hyn.

4.5 Gan ystyried y weledigaeth genedlaethol ar gyfer craffu ac ar yr un pryd ganolbwyntio ar flaenoriaethau lleol, argymhellodd y Grŵp Cadeiryddion ac Is-gadeiryddion Craffu (GCIGC) y dylai pwyllgorau craffu'r Cyngor, wrth benderfynu ar eu rhaglenni gwaith, ganolbwyntio ar y meysydd allweddol canlynol:

- arbedion ar y gyllideb;
- cyflawni amcanion y Cynllun Corfforaethol (gyda phwyslais arbennig ar y modd o'u cyflawni yn ystod cyfnod o galedi ariannol);
- unrhyw eitemau eraill a gytunwyd gan y Pwyllgor Craffu (neu'r GCIGC) fel blaenoriaeth uchel (yn seiliedig ar y meini prawf profion 'PAPER' - gweler ochr gefn y 'ffurflen gynnig aelodau' yn Atodiad 2) a;
- Materion brys, materion na ellir eu rhagweld neu faterion â blaenoriaeth uchel

Ffurflenni Cynnig ar gyfer Craffu

4.6 Fel y crybwyllwyd ym mharagraff 4.2 uchod, mae Cyfansoddiad y Cyngor yn gofyn i bwyllgorau craffu baratoi ac adolygu rhaglen ar gyfer eu gwaith i'r dyfodol. Er mwyn cynorthwyo'r broses o flaenoriaethu adroddiadau, os yw'r swyddogion o'r farn fod pwnc yn haeddu'r amser i gael ei drafod ar agenda fusnes y Pwyllgor, mae'n rhaid iddynt wneud cais ffurfiol i'r Pwyllgor i ystyried derbyn adroddiad ar y pwnc hwnnw. Gwneir hyn trwy gyflwyno 'ffurflen gynnig' sy'n egluro pwrpas, pwysigrwydd a chanlyniadau posibl y pynciau a awgrymir. Nid oes un ffurflen gynnig wedi dod i law oddi wrth swyddog i'w ystyried yn y cyfarfod cyfredol.

4.7 Er mwyn gwneud gwell defnydd o amser craffu drwy ganolbwyntio adnoddau pwyllgorau i graffu testunau'n fanwl, gan ychwanegu gwerth drwy'r broses o wneud penderfyniadau a sicrhau gwell canlyniadau ar gyfer preswylwyr, penderfynodd y GCIGC y dylai'r aelodau, yn ogystal â swyddogion, gwblhau 'ffurflenni cynnig ar gyfer craffu' yn amlinellu pam eu bod yn credu y byddai'r testun yn elwa o fewnbwn craffu. Gellir gweld copi o 'ffurflen gynnig' yn Atodiad 2. Mae ochr gefn y ffurflen hon yn cynnwys siart lif sy'n rhestru'r cwestiynau y dylai aelodau eu hystyried wrth baratoi i gynnig eitem ar gyfer craffu, ac y dylai pwyllgorau eu gofyn wrth benderfynu ar addasrwydd testun arfaethedig i'w gynnwys ar raglen gwaith i'r dyfodol craffu. Os, ar ôl cwblhau'r broses hon, y penderfynir nad yw'r testun yn addas i'w craffu'n ffurfiol gan bwyllgor craffu, yna gellir ystyried dulliau eraill o rannu'r wybodaeth neu craffu ar y mater e.e. darparu 'adroddiad gwybodaeth', neu os yw'r mater yn un o natur leol gellir ei graffu gan y Grŵp Aelodau Ardal (GAA) perthnasol. Ni ddylai unrhyw eitemau gael eu cynnwys ar raglen gwaith i'r dyfodol heb i 'ffurflen gynnig ar gyfer craffu' gael ei chwblhau, ac i'r testun gael ei

gymeradwyo i'w gynnwys ar y rhaglen gan un ai'r Pwyllgor neu'r GCIGC. Mae cymorth ar gael i lenwi'r ffurflenni gan y Cydlynnydd Craffu.

Rhaglen Waith i'r Dyfodol y Cabinet

- 4.8 Wrth benderfynu ar eu rhaglen waith i'r dyfodol mae'n bwysig fod pwyllgorau craffu yn ystyried amserlen rhaglen waith y Cabinet. Ar gyfer y diben hwn, mae rhaglen waith y Cabinet wedi ei chynnwys yn Atodiad 3.

Datblygiad Penderfyniadau'r Pwyllgor

- 4.9 Yn Atodiad 4 mae tabl yn crynhoi penderfyniadau diweddar y Pwyllgor ac yn cynghori aelodau am eu gweithrediad.

5. Grŵp Cadeiryddion ac Is-Gadeiryddion Craffu

Dan drefniadau craffu'r Cyngor mae'r Grŵp Cadeiryddion ac Is-Gadeiryddion Craffu(GCIGC) yn gweithredu fel pwyllgor cydlynu. Cyfarfu'r Grŵp ar 25 Ebrill 2019. Ni chyfeiriwyd unrhyw eitemau ar gyfer ystyriaeth y Pwyllgor hwn. Cynhelir cyfarfod nesaf y Grŵp ar 13 Mehefin 2019.

6. Sut mae'r penderfyniad yn cyfrannu at y Blaenoriaethau Corfforaethol?

Bydd craffu effeithiol yn gymorth i'r Cyngor gynnal y blaenoriaethau corfforaethol yn unol ag anghenion cymunedau a dymuniadau trigolion. Bydd datblygu ac adolygu'r rhaglen waith gydlynol yn barhaus yn cynorthwyo'r Cyngor i ddarparu ei flaenoriaethau corfforaethol, i wella canlyniadau i breswylwyr tra hefyd yn dygymod â thoriadau llym yn y gyllideb.

7. Faint fydd hyn yn costio a sut bydd yn effeithio ar wasanaethau eraill?

Mae'n bosib y bydd yn rhaid i wasanaethau neilltuo amser swyddog i gynorthwyo'r Pwyllgor gyda'r eitemau a nodwyd yn y rhaglen waith a chydag unrhyw gam gweithredu yn dilyn ystyried yr eitemau hynny.

8. Beth yw prif gasgliadau'r Aseiad o Effaith ar Les? Gellir lawrlwytho'r adroddiad Aseiad o Effaith ar Les o'r [wefan](#) a dylai gael ei gynnwys fel atodiad i'r adroddiad hwn

Nid oes Aseiad o Effaith ar Les wedi ei wneud mewn perthynas â phwrpas neu gynnwys yr adroddiad hwn. Ond bydd y Pwyllgor Craffu, drwy ei waith yn craffu darpariaeth gwasanaethau, polisïau, gweithdrefnau ac argymhellion, yn ystyried eu heffaith neu eu heffaith posib ar yr egwyddor o ddatblygu cynaliadwy a'r amcanion o ran lles a nodir yn Neddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015.

9. Pa ymgynghori sydd wedi digwydd?

Does dim angen cynnal ymgynghoriad ar yr adroddiad hwn. Fodd bynnag, mae'r adroddiad ei hun a'r ystyriaeth a roir gan y Pwyllgor i'w raglen waith ar gyfer y dyfodol yn gyfystyr ag ymgynghoriad gyda'r Pwyllgor o ran ei raglen waith.

10. Pa risgiau sy'n bodoli ac a oes unrhyw beth y gallwn ei wneud i'w lleihau?

Nid oes risg wedi ei ganfod o ran y Pwyllgor yn ystyried ei raglen waith. Fodd bynnag, wrth adolygu ei raglen waith yn rheolaidd gall y Pwyllgor sicrhau bod meysydd sy'n peri pryder yn cael eu hystyried a'u harchwilio fel y maent yn dod i'r amlwg a bod argymhellion yn cael eu gwneud er mwyn mynd i'r afael â nhw.

11. Grym i wneud Penderfyniad

Mae Adran 7.11 o Gyfansoddiad y Cyngor yn amodi fod y pwyllgorau Craffu a/neu Grŵp Cadeiryddion ac Is-Gadeiryddion Craffu yn gyfrifol am osod eu rhaglenni gwaith ac y dylent, pan yn penderfynu ar eu rhaglenni roi ystyriaeth i ddymuniadau yr Aelodau hynny o'r Pwyllgor nad ydynt yn aelodau o'r grŵp gwleidyddol mwyaf ar y Cyngor.

Swyddog Cyswllt:

Cydlynnydd Craffu

Rhif ffôn: (01824) 712554

e-bost: rhian.evans@sirddinbych.gov.uk

Communities Scrutiny Committee Forward Work Plan

Note: Items entered in italics have not been approved for submission by the Committee. Such reports are listed here for information, pending formal approval.

Meeting	Lead Member(s)	Item (description / title)	Purpose of report	Expected Outcomes	Author	Date Entered
4 July	Cllr. Tony Thomas	1. Planning Compliance Charter	To consider the draft Planning Compliance Charter between Denbighshire County Council and Town and Community Councils	The development of a Charter that will be useful to town and community councils and other stakeholders to understand how the compliance function works and how they can support compliance work through early prevention/intervention work in their locality. The Charter will help support the delivery of the Environment and Resilient Communities corporate priorities.	Emlyn Jones/Paul Mead/Adam Turner	December 2018
	Cllr. Tony Thomas	2. Caravan and Holiday Park Regulation Procedure	To assess the effectiveness of the county's regulation procedure in ensuring that caravan and holiday park planning and licensing conditions are complied with	Ensuring that all regulatory stipulations are adhered to and that holiday caravan sites contribute towards the economic prosperity of the area and local residents are supported to live in homes that meet their needs	Emlyn Jones/Paul Mead	By SCVCG January 2018 (rescheduled January 2019)
	Cllr. Tony Thomas	3. Seagull Management Update	To report on the progress made in developing and delivering the Seagull Management Action Plan and	An assessment of whether appropriate and proportionate actions are being taken to protect residents, businesses and visitors from the nuisance caused by gulls and whether the measures taken are	Emlyn Jones/Gareth Watson	March 2018 (rescheduled by SCVCG December 2018)

Communities Scrutiny Committee Forward Work Plan

Meeting	Lead Member(s)	Item (description / title)		Purpose of report	Expected Outcomes	Author	Date Entered
				the associated Public Awareness Campaign	effective and support the delivery of the Council's Corporate Plan		
	Cllr. Brian Jones	4.	Car Park Asset Management Plan	To detail the progress made to date with the delivery of the asset management plan and associated initiatives	To realise the delivery of the plan, the investment programme in the county's car parks and the associated initiatives with a view to delivering the connected communities and environment priorities within the Council's corporate plan	Emlyn Jones/Mike Jones	March 2018
		5.	<i>Llantysilio Mountain Fire (provisional – may necessitate special meeting)</i>	<i>To consider the findings of the inquiry into the fire and the lessons learnt from the incident</i>	<i>To confirm the inquiry's findings and formulate recommendations based on the findings with a view to improving:</i> <i>(i) multi-agency responses to similar incidents in future; and</i> <i>(ii) land management practices to mitigate against the risk and spread of similar fires in future</i>	<i>Steve Price/Rhian Evans</i>	<i>March 2019</i>
5 September	Cllr. Brian Jones Reps from Dŵr Cymru Welsh Water & NRW to be invited	1.	Flood Management Responsibilities in Denbighshire	To present the conclusions of the joint study into whether improvements could be made to the management of the Rhyl Cut and Prestatyn Gutter, adjacent drains and sewers, and to outline each	An assessment of whether the Council effectively fulfils its responsibilities in relation to flood management and mitigation and works effectively with partner organisations to reduce the risk of flooding and deliver the Environment and Resilient Communities priorities of the Corporate Plan	Tony Ward/Wayne Hope	March 2018 (rescheduled February 2019)

Communities Scrutiny Committee Forward Work Plan

Meeting	Lead Member(s)	Item (description / title)		Purpose of report	Expected Outcomes	Author	Date Entered
				organisation's responsibilities in relation to flood management and flood mitigation			
	Cllr. Brian Jones	2.	Proposed New Waste and Recycling Service Design	To consider detailed information on the proposed new services, including service design, depot reconfiguration requirements, indicative costings and funding available and proposed communication strategy	Assurances that the proposal are progressing in accordance with the Council and the national vision in relation to waste management, reconfiguration costs are manageable and will realise indicative savings and ease budget pressure and that residents are buying into the new waste concept which will deliver the corporate priority relating to an attractive and protected environment that supports well-being and economic prosperity	Tony Ward/Tara Dumas/Peter Clayton	October 2018 (rescheduled March 2018)
	Leader	3.	Tourism Signage Strategy for Denbighshire	To outline the progress made by the Working Group in developing a tourism signage strategy for the county, consideration of potential funding sources, and the anticipated timescale for the project's delivery	The development of a tourism signage strategy that complements trunk road signage and technological innovations in the field of tourism, takes into account the aims of 'The Wales Way' project, attracts visitors and increases the value of tourism spend in the county in line with the corporate priority relating to the Environment, and in-keeping with the outcomes of Denbighshire's Tourism Strategy	Mike Jones/Peter McDermott	May 2018 (rescheduled by SCVCG December 2018)

Communities Scrutiny Committee Forward Work Plan

Meeting	Lead Member(s)	Item (description / title)	Purpose of report	Expected Outcomes	Author	Date Entered
24 Oct	Cllr. Huw Hilditch Roberts	1. <i>Impact of the Ruthin Primary Education Area Review</i> [Education]	<i>To consider the findings of the of the impact assessment (based on the WBFG Act principles and goals) undertaken following the conclusion, implementation of the decisions relating to the review</i>	<i>Identification of any negative or unintended/unexpected outcomes from the school reorganisation decisions that will assist planning for similar projects in future to ensure the well-being of all stakeholders</i>	<i>Karen Evans/Geraint Davies/James Curran</i>	<i>October 2017</i>
12 Dec						
May/June 2020	Cllr. Huw Hilditch-Roberts	1. Welsh Government's Free Childcare Offer in Denbighshire	To assess the take-up and impact of the WG's free childcare offer in the county since its introduction in April 2019	To evaluate whether the introduction of the free childcare offer has supported the delivery of the Council's corporate priorities relating to young people and resilient communities, supported the local economy and will enhance better outcomes for children and families	Karen Evans/James Wood	September 2018

Future Issues

Item (description / title)	Purpose of report	Expected Outcomes	Author	Date Entered

Communities Scrutiny Committee Forward Work Plan

For future years

Information/Consultation Reports

Information / Consultation	Item (description / title)	Purpose of report	Author(s)	Date Entered
Information [Education] May 2019	Ysgol Llanbedr Dyffryn Clwyd	To: (i) outline the reasons given by the WG's Cabinet Secretary in relation to her decision with respect of the future of Ysgol Llanbedr D C; (ii) how the Welsh Government dealt with the appeal; and (iii) the decision's implications for the future management and financial arrangements for Ysgol Llanbedr D C and Ysgol Trefnant, their staff and pupils	Karen Evans/Geraint Davies/James Curran	December 2018

Note for officers – Committee Report Deadlines

Meeting	Deadline	Meeting	Deadline	Meeting	Deadline
4 July	20 June	5 September	22 September	24 October	10 October

Communities Scrutiny Work Programme.doc
 10/04/2019 RhE

Mae tudalen hwn yn fwiadol wag

Ffurflen Gynnig ar gyfer Rhaglen Gwaith i'r Dyfodol Craffu	
ENW'R PWYLLGOR CRAFFU	
AMSERLEN I'W HYSTYRIED	
TESTUN	
Beth sydd angen ei graffu arno (a pham)?	
Ydi'r mater yn un o bwys i drigolion/busnesau lleol?	YDI/NAC YDI
Ydi craffu yn gallu dylanwadu ar bethau a'u newid? (Os 'ydi' nodwch sut rydych chi'n meddwl y gall craffu ddylanwadu neu newid pethau)	YDI/NAC YDI
Ydi'r mater yn ymwneud â gwasanaeth neu faes sy'n tanberfformio?	YDI/NAC YDI
Ydi'r mater yn effeithio ar nifer fawr o drigolion neu ardal fawr o'r Sir? (Os 'ydi', rhowch syniad o faint y grŵp neu'r ardal yr effeithir arni)	YDI/NAC YDI
Ydi'r mater yn gysylltiedig â blaenoriaethau corfforaethol y Cyngor? (Os 'ydi' nodwch pa flaenoriaethau)	YDI/NAC YDI
Hyd y gwyddoch, oes yna rywun arall yn edrych ar y mater hwn? (Os 'oes', nodwch pwy sy'n edrych arno)	OES/NAC OES
Os derbynnir y testun ar gyfer craffu, pwy fyddai arnoch chi eisiau eu gwahodd e.e. Aelod Arweiniol, swyddogion, arbenigwyr allanol, defnyddwyr y gwasanaeth?	
Enw'r Cynghorydd/Aelod Cyfetholedig	
Dyddiad	

Ystyried addasrwydd pwnc ar gyfer craffu

Ffurflen Gynnig / Cais a dderbyniwyd

(dylid rhoi ystyriaeth ofalus i'r rhesymau dros wneud cais)

Ydi o'n bodloni'r gofynion canlynol?

- **Diddordeb Cyhoeddus** – ydi'r mater o bwys i drigolion?
- **Effaith**– fedr craffu yn gael effaith ar bethau a'u newid?
- **Perfformiad** – ydi o'n wasanaeth neu faes sy'n tanberfformio?
- **Graddfa** – ydi o'n effeithio ar nifer o drigolion neu ardal ddaearyddol fawr?
- **Ailadrodd** – ydi'r mater yn destun craffu/ymchwiliad gan berson neu gorff arall?

Dim gweithredu pellach gan y Pwyllgor Craffu. Gellir ei gyfeirio at gorff arall neu ofyn am adroddiad er gwybodaeth.

- Penderfynu ar y canlyniadau a ddymunir
- Penderfynu ar gwmpas a swmp y gwaith craffu sydd ei angen a'r dull mwyaf priodol o graffu (h.y. adroddiad pwyllgor, ymchwiliad grŵp tasg a gorffen neu aelod cyswllt ac ati)
- Os penderfynir sefydlu grŵp tasg a gorffen, dylid penderfynu ar amserlen yr ymchwiliad, pwy fydd yn rhan o'r ymchwiliad, beth yw'r gofynion ymchwilio, a oes angen cyngor arbenigol a thystion, a beth yw'r trefniadau adrodd ac ati.

Cabinet Forward Work Plan

Meeting	Item (description / title)		Purpose of report	Cabinet Decision required (yes/no)	Author – Lead member and contact officer
28 May 2019	1	North Wales Growth Bid Governance Agreement 2	To approve the governance arrangements in relation to the implementation of the growth deal.	Yes	Councillor Hugh Evans / Graham Boase / Gary Williams
	2	Finance Report	To update Cabinet on the current financial position of the Council	Tbc	Councillor Julian Thompson-Hill / Richard Weigh
	3	Items from Scrutiny Committees	To consider any issues raised by Scrutiny for Cabinet's attention	Tbc	Scrutiny Coordinator
25 Jun 2019	1	World Heritage Site Management Plan	To bring to Cabinet's attention the new Pontcysyllte Aqueduct and Canal World Heritage Site Management Plan and for Cabinet to endorse the Plan	Yes	Councillor Bobby Feeley / Tony Ward / Huw Rees
	2	Quarter 4 Performance Report on the Corporate Plan	To provide members with analysis about performance and progress against our corporate priorities	Tbc	Councillor Julian Thompson-Hill / Nicola Kneale / Iolo McGregor
	3	Finance Report	To update Cabinet on the current financial position of the Council	Tbc	Councillor Julian Thompson-Hill / Richard Weigh

Cabinet Forward Work Plan

Meeting	Item (description / title)		Purpose of report	Cabinet Decision required (yes/no)	Author – Lead member and contact officer
	4	Items from Scrutiny Committees	To consider any issues raised by Scrutiny for Cabinet's attention	Tbc	Scrutiny Coordinator
30 July 2019	1	Finance Report	To update Cabinet on the current financial position of the Council	Tbc	Councillor Julian Thompson-Hill / Richard Weigh
	2	Items from Scrutiny Committees	To consider any issues raised by Scrutiny for Cabinet's attention	Tbc	Scrutiny Coordinator
24 Sep 2019	1	Finance Report	To update Cabinet on the current financial position of the Council	Tbc	Councillor Julian Thompson-Hill / Richard Weigh
	2	Items from Scrutiny Committees	To consider any issues raised by Scrutiny for Cabinet's attention	Tbc	Scrutiny Coordinator
22 Oct 2019	1	Finance Report	To update Cabinet on the current financial position of the Council	Tbc	Councillor Julian Thompson-Hill / Richard Weigh

Cabinet Forward Work Plan

Meeting	Item (description / title)		Purpose of report	Cabinet Decision required (yes/no)	Author – Lead member and contact officer
	2	Items from Scrutiny Committees	To consider any issues raised by Scrutiny for Cabinet's attention	Tbc	Scrutiny Coordinator
19 Nov 2019	1	Quarter 2 Performance Report on the Corporate Plan	To provide members with analysis about performance and progress against our corporate priorities	Tbc	Councillor Julian Thompson-Hill / Nicola Kneale / Iolo McGregor
	2	Finance Report	To update Cabinet on the current financial position of the Council	Tbc	Councillor Julian Thompson-Hill / Richard Weigh
	3	Items from Scrutiny Committees	To consider any issues raised by Scrutiny for Cabinet's attention	Tbc	Scrutiny Coordinator
17 Dec 2019	1	Finance Report	To update Cabinet on the current financial position of the Council	Tbc	Councillor Julian Thompson-Hill / Richard Weigh
	2	Items from Scrutiny Committees	To consider any issues raised by Scrutiny for Cabinet's attention	Tbc	Scrutiny Coordinator

Cabinet Forward Work Plan

Note for officers – Cabinet Report Deadlines

<i>Meeting</i>	<i>Deadline</i>	<i>Meeting</i>	<i>Deadline</i>	<i>Meeting</i>	<i>Deadline</i>
<i>April</i>	12 April	<i>May</i>	13 May	<i>June</i>	11 June

Updated 18/04/19 - KEJ

Cabinet Forward Work Programme.doc

Progress with Committee Resolutions

Date of Meeting	Item number and title	Resolution	Progress
14 March 2019	5. School Meal Debt Policy	<p>RESOLVED: <i>having examined the draft revised School Meal Debt Policy, subject to the above observations;</i></p> <p><i>(i) that the draft policy be amended to include the sending of a reminder letter initially;</i></p> <p><i>(ii) followed, if necessary, by an amended version of the letter included at Annex A, which should be worded in a more sympathetic and supportive manner and be issued on a day of the week that ensured it was received on a working/school day;</i></p> <p><i>(iii) that enquiries were made to establish whether ParentPay could be adapted to include a family as well as an individual pupil pay facility; and</i></p> <p><i>(iv) once amended as per the Committee's recommendations that the Policy be approved via a joint Delegated Decision by both Lead Members and circulated to all councillors for information</i></p>	Both Lead Members and officers advised of the Committee's recommendations. A copy of the new revised policy will be circulated to all councillors for information once approved via the Delegated Decision process

	<p>6. Gypsy and Traveller Site Provision – Update following the Pre-Planning Consultation Process</p>	<p>RESOLVED - that the Committee, having considered the analysis of the pre-planning consultation exercise undertaken in respect of the proposed transit and residential Gypsy and Traveller sites on Green-gates Farm (East) site in St. Asaph, recommends to Cabinet –</p> <p>(i) that the residential and transit Gypsy & Traveller sites are not developed close to each other, wherever they are located; and</p> <p>(ii) that the location of the residential and transit Gypsy and Traveller sites are determined through the ongoing Local Development Plan process</p>	<p>Cabinet at its meeting on 26 March 2019 considered the Gypsy and Traveller Site Provision report. Cabinet noted this Committee’s recommendations and:</p> <p>RESOLVED -</p> <p>(i) in response to concerns raised during the pre-planning consultation regarding the proximity of the sites to each other, lack of meaningful consultation with the Travelling Community and in recognition of the priority need for the residential family, not to progress the Gypsy and Traveller transit site at Greengates Farm (East) via a formal planning application, and that the location of this proposed development site is determined through the formal site allocation process as part of the adoption of a new Local Development Plan;</p> <p>(ii) following consideration of the options for the Gypsy and Traveller residential site agreed to progress the development of the Gypsy and Traveller residential site at Greengates Farm (East) through the formal planning application process and that the formal</p>
--	--	--	---

			<p><i>planning application should contain as background supporting information all statutory information together with business and residential impact assessments and suitable measures for mitigation where deemed necessary;</i></p> <p><i>(iii) that whatever options are selected for identifying the location of the residential and transit Gypsy and traveller sites, the sites are not developed in close proximity to each other;</i></p> <p><i>(iv) not recommend the allocation of a transit site at Greengates Farm East as part of the Local Development Plan process</i></p>
--	--	--	---

Mae tudalen hwn yn fwiadol wag